

Pen

*... plave
štrumfle ti
sličén!*

VESTNIKOV
MESEČNIK
četrtek,
27. decembra,
2001,
81. številka

**Da bi se v letu 2002 tudi
vam nasmehnila sreča!**

**Ko me dobro zavrtiš,
me dobiš! Če ne prej,
pa 31. januarja 2002, ko
izide naslednji Pen.**

Lendava

Ne podirajo - postavljajo!

Tudi pred znamenitim SAKAČEVIM (bančnim) hotelom ELIZABETA v Lendavi se dogajajo prazniki. A postavitve prazničnega iglavca je lahko tudi hudo težavna naloga, kar so najbolje občutili delavci lendavskega komunalnega podjetja. Podvig je končno (tako pentutarski viri) uspel, drevo stoji pokončno. In naj jim kar stoji, Lendavčanom!

Naj porinem ali vlečem?

Prodor 2001

Borut Semler iz Apač up SLO-žogobrca

V Soboti ga niso hoteli vpisati na športni oddelek gimnazije, zato je najbolj nardarjeni nogometaš iz Pomurja šel v sosednjo Hrvaško, kjer so imeli za njegov talent veliko več posluha - v Varaždinu je končal dve leti ekonomske šole, nato pa so njegove sposobnosti opazili podjetni Nemci in ga odpeljali v München, k znamenitemu BAYERNU. BORUT SEMLER je tam drugi najboljši strellec v ligi U19 (čeprav je star šele 16 let) in prvi pri Bayernu. Podpisal je dveletno mladinsko pogodbo in obeta se, da bo kmalu postal najmlajši profesionalni član najboljše evropske ekipe. Pred njim je bil pri Bayernu le še legendarni Branko Oblak.

Tou zaj pamet? Vėj bi pa lejko doma špilo!

Tekal

Agrar

Žgance rada jem, vsako leto rajši!

Z. F. Novak se prehranjuje zdravo!

O zdravi prehrani čivkajo že sekire v Penih! A nikdar ni dovolj opozoril, naj pazimo na prehrano. Posebej pa so dobrodošla tista, ki nam jih posredujejo kompetentni strokovnjaki.

ZITA FLISAR NOVAK, ena najboljših izvedenk za kmetijstvo, bo že vedela, kaj je zdravo in kaj ne, zato se je dala prepričati in ob asistenci prijetnega mladeniča kar javno snedla porcijo pristnih domačih žganikov. Dober tek!

GeGra

Borut Semler macht seine Familie stolz

16-Jähriger erzielt Sieg in einem abwechslungsreichen Juniorenderby
Die Familie Semler war stolz auf ihren Sohn Borut. Mit 16 Jahren wurde er in die erste Mannschaft des FC Bayern München aufgenommen. Er ist der jüngste Spieler der Mannschaft und hat sich durch seine Leistungen in der U19-Liga einen Namen gemacht. Sein Vater, der ebenfalls ein Fußballfan ist, ist stolz auf seinen Sohn. Borut hat sich für den FC Bayern entschieden, was für die Familie ein großer Erfolg ist.

Militarizem

Ve se, da je prvak slovenskih nacionalistov mož, ki se spozna na orožje. In ko je kot ljubitelj domače žlahtne kapljice (ne vina, pač pa izdelkov Pivovarne Laško in Uniona) ugotovil, da se lahko zgodi, da bodo poleg pivski zaslužek pobirali Belgijci, se je Zmago Jelinčič odločil postaviti v bran domovini. »Streljal bom iz vseh topov,« je izjavil, »samo da obranim slovenski pivovarski interes!« In za Pentute je brez zadržkov topil pred top na trgu zmage, da bi podkrepil svojo odločenost.

Naredite mi to pivo slovensko!

Poslanec Jelinčič strelja iz soboških topov

Naj je rekel, naj bo

Ikskjuz mi!

Grejt Britn

Veliki (VLADO) in mali (NAJ VID) KRESLIN sta rekla, da bosta pomagala na dobrodelnem bazarju, ki so ga pripravile žene diplomatov v Sloveniji na čelu s prvo damo naše države Štefko Kučan. In sta res - posebej vnet je bil mali Najček, ki je očku v trenutku njegove manjše pozornosti izmaknil denarnico (*bankaš, toš!*) in si kupil zastavo, simbol britanskega kraljestva. Vlado bojda ni imel nič proti, saj gre denar v dobrodelne namene. Š(J)aov

Projekcija 2002

Dodo gleda kritično

Skous kupico je svejt lepši ...

Oko moje sokolovo

Dnevi, ki jih živimo, so veseli. Včasih preveč. Razposajenost že, a do določene mere. Posebej, če po slavu zunaj čaka jekleni konjiček. Praznujte torej pametno, da se brezskrbni prazniki ne bi sprevrgli v žalost. Sicer pa naj to velja tudi za naslednje, leto 2002!

Tako je sporočilo vašega pentutarskega prijatelja JOŽETA RITUPERJA, ki ga mnogi poznate pod vzdevkom DODO.

Župan Prša bo drugo leto Miklavž!

Ker je prišel v zgodovino slovenske lokalne samouprave kot prvi župan, ki ga je vrgla državna vlada (ne le njega, pač pa trudi »njegov« občinski svet), je v trenutku zaslovel v VELIKI POLANI in širše. A velikopotezni ŠTEFAN PRŠA ni obupal, saj namerava ob bližnjih lokalnih volitvah znova kandidirati. Do takrat pa bo opravljal dela in naloge rezervnega Miklavža. Pentute ne dvomijo, da se bo dobro znašel tudi v tej vlogi! Fotografija je s predaje poslov prejšnjega decembrskega možica novemu. GeGra

Veseli december

Tou té zaj man!

Penova trofeja 2001

Flegarjev medo

Ondan so streljali v GORSKEM KOTARJU (RH). Zadevali so, a ne vsi. Med zadevajočimi je bil daleč najboljši ROBERT FLEGAR (MURSKA SOBOTA). Ni poklicni lovec, pač pa se veliko bolje spozna na penečo tekočino, imenovano pivo. A da sesuješ tako mrcino (Penova tehtnica je kazala čez 1.115 kg, pa še medveda smo komaj skotalili nanjo), ni dovolj »pivce za živce«. Seveda so vsi, ki so trofejo videli, želeli izvedeti podroben načrt izvajanja streljanja medvedjega velikana. A vrli Robert je dejal, da bo skrivnost za zdaj še ostala skrivnost, in da bo podrobnosti o lovskem uspehu zaupal ob svoji (jagerski) upokojitvi. Ta pa še vsaj 50 let ni na vidiku.

Ka pa odiš tan, gè ti nej trbej!

V pivnici kaplja in curlja

Kratochwil

Pijmo ga pijmo, dokler živijmo!

In potem je soboška metropola dobila drugo pivnico v zgodovini. Po Zvezdini je zrasla še ena, in sicer v nakupovalnem delu mesta. Otvoritev je bila taka, kot se za pivnico spodobi - kapljajo je in curljalo. Pravijo, da tik pred zdajci celo iz sodov z žlahtno tekočino - a vrli češki mojstri so vse pravočasno popravili. Šou mas gou on! Š(J)aov

RAZMIŠLJANJE PREROKUJEM

Vedno napovem to, kar pokažejo moje karte, ki so z mano že dvajset let. Na prošnjo Pena sem jih vrgla v četrtek, 20. decembra, zvečer, ko je bil čisto običajen dan. Za leto 2002 vidim, da bo po svetu to leto vojn. Zgodilo se bo nekaj velikega, kaj, ne morem natančno napovedati, in posledica bo vojna večjih razsežnosti. Vpletene bodo ZDA in več drugih držav. Svet se bo boril za preživetje.

Prihaja spособen mlajši moški

Za Slovenijo vidim pozitivnejše trende. Preteklosti, ki je bila prepletena z zahrbtnostjo, ogovarjanji, metanjem polen pod noge, bo sledilo pozitivnejše obdobje. Na predsedniških volitvah bo veliko kandidatov, v ospredje bo stopila mlajša moška oseba, vredna znanja. Ta moški je že v politiki, označim ga lahko kot simpatično, inteligentno, resno in prepričljivo osebo, in z njegovo pomočjo, njegovim načrtom, ki ga že ima v glavi, bo Slovenija zlezla na zeleno vejo. Usoda je temu mlajšemu moškemu res naklonjena. Na neki način je že povezan z najodgovornejšimi politiki v državi, uspešno si pridobiva izkušnje ... je srednje rasti, rjavih las ... imena še ne zmorem razbrati. Še enkrat pa poudarjam, da je izobražen, inteligenten, sposoben in vreden zaupanja.

Vidim dosti naravnih nesreč, med njimi potres večjih razsežnosti. Leta 2002 bodo še naprej v porastu kriminal, goljufije in kraje. Veliko bo hudobije. V Sloveniji se bo zelo razširil satanizem, in to najbolj prav v naši pokrajini.

Sicer pa se mi za Pomurje kažejo pozitivnejši trendi. Ne bomo več tako bogu za hrbtom. Pomaknili se bomo bližje središču in bomo bolj cenjeni. Vse skupaj bo še povezano z moško osebo, ki se zelo trudi za razvoj tega našega okolja in bo v prihajajočem letu uspešna. Za županske volitve za zdaj lahko povem samo to, da se bo za ta položaj v naših občinah potegovalo veliko ljudi in da bo večina županov novih. Med njimi se mi kaže tudi ena ženska.

Ne piše se dobro tovarni Mura, vidim velike težave, veliko delavcev bo brez zaposlitve, nakazuje se celo nevarnost, da bi tovarno morali zapreti. Tudi več manjših trgovin bo propadlo in brezposelnost bo velika. Vendar se kaže izhod, povezan z našim približevanjem Evropi. Naše območje bo postavljeno bolj v središče, ne bomo več na robu Slovenije, bomo del Evrope. Prihodnost vidim zelo pozitivno kot priložnost, za katero je treba zagrabiti. Naša država se bo zelo približala pogojem za vstop v EU in že zdaj lahko napovem, da bo tudi sprejeta.

Veliko pozitivnega bo v letu 2002 v športu. Nogometaši na svetovnem prvenstvu sicer ne bodo prišli visoko, vendar so že itak ogromno naredili. Tudi na glasbenem področju bodo uspehi. Porasla bo priljubljenost enega TV-programa, tudi Radio Murski val bo ostal na vrhu priljubljenosti. Gradnja avtoceste se bo nadaljevala. Veliko dela bodo imeli policisti, ker bo kriminal v porastu. Škrípalo bo v zdravstvu. Dosti bo bolezní, pojavile se bodo nove bolezni, ki bodo zajele tudi naše kraje.

Na žalost se bodo ljudje med seboj sovražili in bodo hudobni drug do drugega. Hudobija in nevoščljivost bosta dobili v letu 2002 velike razsežnosti. Vsaka dobra misel lahko pripomore k boljšim, iskrenejšim in pristnejšim odnosom, mogoče tudi moje novoletno voščilo

**POLEPSAJTE PRETEKLOST,
ZAUPAJTE V PRIHODNOST.
NAJ VAM NEBEŠKA VRATA ODPREJO POT K MIRU IN
SREČI V LETU 2002!**

Vsem prijateljem

Slavica

Tako: koledarsko leto je naokrog, kar smo doživeli, smo doživeli, izgubljene dneve bomo pozabili, lepe dogodke bomo z leti spremenili v anekdote, slabih se bomo spominjali kot prelomnic v življenju. Vsak zase bo sestavil spisek dobrih del in slabega vedenja, seštel bo denarne in druge pluse ter moralne minuse in dobil vsoto, s katero najbrž ne bo kdo ve kako zadovoljen; vsi pričakujemo več, a dobimo, kar smo zaslužili. Slabo se bodo počutili tisti, ki imajo o sebi previsoko mnenje, a so jih drugi ocenili objektivneje in skušali spustiti na zemljo. Nekateri bodo priznali, da so jih domišljijiska krila dvignila previsoko in nato izdala, da so kot kamen padli na domača tla. Nič hudega, človek se hitro pobere, s seboj otrese prah in očitke in krene, kamor ga nosijo noge in želje.

Avstrijski publicist in novinar Egon Erwin Kisch je zapisal, da mora dober novinar, podjeten mladenič spoznati na dan vsaj tri nove ljudi. Nikoli namreč ne veš, kdaj ti bo njihovo poznanstvo koristilo. Poleg novih poznanstev pa je dobro negovati tudi stara prijateljstva. V prijateljevih očeh se človek lahko prepriča, koliko se je spremenil, postaral, postal pametnejši. Sam sem imel srečo pri izbiri prijateljev; iz njih sem si ustvaril še boljše prijatelje, skoraj brate, znanci so želeli biti v moji družbi, da bi morda kdaj prav tako postali prijatelji. V življenju, v preteklosti sem srečal zanimive, za oblikovanje lastnega videnja in spoznavanja sveta, zelo dragocene, plemenite ljudi.

Eden od njih je češki predsednik gospod Vaclav Havel. Prvič sva se srečala, ko je bil še politični disident, ko je prišel iz zapora in se bal, da ga ne bi znova strpali vanj. Sedela sva za delovno mizo v njegovi sobi s pogledom na Hradčane; v puloverjih, on s cigareto med prsti, jaz z magnetofonom. Bil je to ilegalni pogovor s človekom, ki je postal še isto zimo (1989) predsednik češkoslovaške države. Še isto leto me je povabil na silvestrovanje v kulturni dom na Smihov v Pragi. Bilo je to srečanje intelektualcev, ki so se po letu 1968 znova lahko vrnili v domovino. Srečanje je bilo podobno obletnici mature. Vsi so bili radostni, še več, jokali so od veselja - knjiga s temnimi stranmi zgodovine se je za vselej zaprla. Pred njimi so bili nepopisani listi nove države. Danes rečemo temu: države v tranziciji.

Tretjič sva se srečala na mednarodnem filmskem festivalu v Karlovih Varyh. Četrtoč sva se videla v Ljubljani, ko mu je gospod Milan Kučan, predsednik Slovenije, podelil visoko državno priznanje. Petič sva se srečala lani, ko je prišel na svoj prvi službeni obisk k hrvaškemu predsedniku Mesiću. Šestič bi se morala srečati letos, nekaj dni po njegovem rojstnem dnevu (petega oktobra). Pripotoval sem na Dunaj, od koder naj bi me odpeljali z avtomobilom v Prago, toda v zadnjem trenutku so mi sporočili, da je Vaclav Havel zbolel, da je na okrevanju. Takrat, za njegov rojstni dan, so moji prijatelji Dušan, Zoran in Davor prinesli predsedniku kot darilo mojo v češčino prevedeno knjigo Metuljev efekt ali Žametne sanje s

»Službeno« srečanje pisca knjige o Vaclavu Havlu z »glavnim junakom« Metuljevega efekta, predsednikom češke republike.

svojega Godoja med brskajočimi kurami, v megli, s kovčkom pri nogah, sem bil jaz. Moj cilj: Praga. Moj obisk: službeni Gospa Sonja se je pripeljala in ni me zgrešila.

Vožnja je bila pestra: čez Madžarsko, kjer sva doživela pravi karpatski snežni zamet, čez Slovaško, kjer je kislo deževalo, do Prage, ki se je davila v večernih jesenskih meglicah. Odpeljala me je k Davorju Švarcu, šarmantnemu predstavniku Podravke za Češko, Slovaško in Madžarsko. Poznavam se iz lanskih Karlovih Varov, ko je dobil na tamkajšnjem filmskem festivalu moj nekdanji študent Vinko Brešan nagrado za svoj film Maršal. Zjutraj sva odšla na hrvaško poslanstvo, kjer sta že klepetala gospod Zoran Pičuljan in direktor Podravke Darko Marinac. Oba sem poznal. Ko je prišel še Dušan Karpatsky, ki je prevedel mojo knjigo v češčino, smo se odpeljali dalje. Skoraj uro smo se vozili v Lane, rezidenco predsednika Havla; tu je preživel zadnje dni življenja tudi gospod Masaryk; tukaj ga je obiskal jugoslovanski kralj Aleksander. To je bilo vse, kar sem vedel o zgradbi, v kateri nas je sprejel gospod predsednik. Klepetali smo dobrih dvajset minut. Vaclav se je pohvalil, kako je postal dober prijatelj z gospodom Milanom Kučanom, kako se bo na summitu, ki bo prihodnje jesen v Pragi, zavzel za to, da Slovenija pride v NATO in druge evropske integracije. Potem se je z nasmeškom spomnil, kako mu je bilo všeč v Dubrovniku. »Gledal sem Hamleta, igralca Gorana Višnjica, in ko sem se tam okrog polnoči ozrl po gledališču, sem ugotovil, da so vse Hrvatice, vse ženske zaljubljene v Gorana.« Predsednik si je zapomnil igralčovo ime: nič čudnega, ko pa je njegova soproga Dagmar prav tako

Srečanja, ki ostanejo

Za mizo sedijo od leve proti desni: prevajalec Dušan Karpatsky, predsednik Vaclav Havel, Branko Šömen, hrvatski veleposlanec Zoran Pičuljan, direktor Podravke Darko Marinac in njegov sodelavec Davor Švarc.

podnaslovom Od disidenta do prezidenta. Sto petdeset gostov je dobilo darilo, knjigo, ki je najprej izšla v Ljubljani (1991), naslednje leto (1992) pa v Zagrebu. Knjižni triptih je končal v rokah človeka, kateremu je bil namenjen. Knjiga je panorama vtisov, reportaž in spoznanj o češki politiki in kulturi; v njej so razgovori z Vaclavom Havlom in pogovori s češkimi disidenti, med njimi tudi s prepovedanim moravskim pesnikom Janom Skaclom, ki je prišel v Vilenico in po vrnitvi iz Slovenije kmalu umrl. Moj pogovor z njim je sensiblni dokument o pesniku izjemnega daru, posluha in poslušilnosti. On je bil tisti, ki me je vprašal, ali vem, kakšna je moravska himna. »Veš,« mi je rekel, »prva kitica naše himne je češka, potem je majhna pavza, glasbeni premor, nato sledi kitica slovaške himne. Tisto vmes, tisti molk, to je moravska himna.«

Konec novembra sva se z gospodom Vaclavom Havlom znova srečala. Tokrat me je povabil v službeno avdienco, da bi se mi zahvalil za knjigo. Prelistal jo je, nekaj iz nje prebral in ugotovil, da sva iste generacije, isti zlahtni letnik '36. Tudi tokrat potovanje v Prago ni bilo tako preprosto, kot sem si zamislil. Moj sponzor, Podravka, mi je ponudil prevoz iz Koprivnice v Prago z avtomobilom. Vrniti naj bi se z letalom. Tako sem se neki terek zjutraj odpeljal z delavskim vlakom v Koprivnico. Tam naj bi me na postaji čakala gospa Sonja, Podravkina uslužbenka. Žal pa je vlak na zadnji postaji pred Koprivnico obstal, ker se je pokvarilo električno omrežje. Sprevednik nas je obvestil, da bomo čakali na nadaljnjo vožnjo najmanj dobro uro. Prvič sem ugotovil, kako je mobilni telefon koristna zadeva. poklical sem gospo Sonjo, vzel svoj kovček in zlezal z vlaka. Stal sem pred zanikrno železniško postajo, na kateri je bil samo na severni strani, torej tam, kjer so bili tiri, izpisan naslov kraja: Mračna Miaka. Nikoli prej nisem slišal za ta kraj. Stal sem tam v jutranji megli, s kovčkom kot razseljena oseba, vaški učitelj iz Cankarjevih novel in se posmehnil misli, kako sem dan prej gospe Sonji po telefonu opisal svojo postavo, da bi se na postaji, kjer naj bi me počakala, spoznala. Zdej me ni mogla zgrešiti: edini, ki je čakal

gledališka in filmska igralka. Potem se mi je predsednik podpisal v knjigo in obljubil, da mi bo poslal izbor svojih člankov, ki so izšli v šestih knjigah. Spili smo sokove, kave, se rokovali in si rekli na svidenje.

Vrnili smo se v deževno Prago. Svojega prevajalca Dušana sem povabil na večerjo. Izbral je bosansko gostilno Gitanes na Mali Strani, ki ni ne na nebu ne na zemlji, kot piše v prospektu. V lokalu je bilo vse po slovanski mert: dekorativnost prostora je spominjala na Mostar, rebula na mizi na Slovenijo. Nekje vmes je tekel najin pogovor: Dušan mi je pripravil predavanje na slavistični katedri in tako sem se naslednji dan znašel najprej v

dobro založeni knjigarni, nato pri prijazni gospe Milani Nedvedovi. Od petnajstih študentov slovenistike so prišli samo štiri, druge je pokosila gripa (vsaj tako jih je gospa profesorica opravičila). Josef Kodet je govoril slovensko počasi in pravilno. Letos je spoznal v Parizu dekle iz Zagreba in zdaj se je vpisal tudi na kroatistiko. Karel Jirasek je že mlad magister. S službeno češko delegacijo je bil letos v Bosni kot uradni prevajalec. Povabil sem ju na kozarec frankovke iz Mikulova in prijetno smo se zaklepetali. Fant nista zazrta v domačo književnost, zanima ju svet z veliko začetnico. Za zdaj sta praktična prevajalca, slovenske romane samo prebirata, na prevajanje še ne mislita. Ko smo se razšli, sem stopil v deževni večer in obiskal svoje priljubljene knjigarne. Pogledal sem, ali so vse knjige na svojih mestih, kakšen je prirastek. Od spomladi, ko sem bil v Pragi, in do danes, so se police zašibile pod novimi knjigami. Izšel je Eschenbachov Parsival, preveden iz srednjeveškonemškega jezika, verzificirana zgodba o grahu in viteškem humanizmu. Kupil sem si tudi Ackroydov biografski roman o Blaku; knjigo o pesniku in slikarju, ki je bil, ko je živel, popolnoma neznan, danes pa pišejo o njem studije kot o predstavniku duhovnega radikalizma in seksualne magije ... Ko sem se naslednji dan vračal z letalom v Zagreb, sem srečal režiserja Jirija Menzla in njegovo zaročenko, češko novinarko. Na Hrvaškem naj bi igral v filmu Potopljeno pokopališče režiserja Mladena Jurana. Lani, ko je bil predsednik Havel v Zagrebu, sva sedela na slovesni večerji za isto okroglo mizo. Kdo bi si bil mislil takšen majhen izlet v Prago in toliko prijetnih srečanj. Nekateri znanci so se spremenili v prijatelje, drugi so še naprej ostali znanci in tretji so se zaznamovali kot samo sopotniki skozi življenje, ki se z vsakim novim letom, ne vem zakaj, zadržanja s takšno veliko kolhično želja, upanja in pričakovanj, ko pa dobro vemo, da bomo vsak dan srečali kakšnega novega človeka, pa čeprav nismo novinarji, in čeprav je tudi res, da je včasih dovolj srečati v enem letu enega samega, vendar pravega človeka. Ali žensko.

Branko Šömen

Božiča in novega leta ni brez voščilnic. Najprisrčneje so tiste osebne, ko stisneš roko, začutiš objem, pogledaš v oči. Če za takšno voščilo ni možnosti in priložnosti, smo veseli tudi pisno sporočenih želja, s katerimi potrka na vrata pismonoša. Zlasti tradicionalisti pa nismo najbolj zadovoljni, če jo dobimo po elektronski pošti – preveč brezosebna se nam zdi.

Sicer pa so se prve tiskane voščilnice pojavile šele v dvajsetih letih 19. stoletja in najprej so jih prodajali v dobrodelne namene. Svoje predhodnice so sicer imele, in to v voščilnicah, ki so jih z roko pisale in risale od 15. stoletja dalje redovnice, zlasti svojim dobrotnikom. Prva domovina novoletnih voščilnic naj bi bila stara Avstrija, kot piše Damjan J. Ovsec v Veliki knjigi o praznikih. Danes jih pišemo vsi in pismonošem popolnoma spremenimo december. Poštne police in poštarke torbe so polne želja o sreči in vsem dobrem. Janko Horvat iz Beltincev, ki je te dni pismonoša na območju Črenšovca, jih je stresel na ogled, potem pa z njimi odhitel po vasi in jih izročal ljudem, ki so jim bile iskreno namenjene.

KO SE RAZNAŠA SREČA ...

*Se noviga leta
Vsak veseli:
Si več let obeta,
Vesel naj živi.*

(Valelntin
Vodnik, 1799)

Pismonoša Bernard Šajnovič z Gibine je v decembru raznosil do petkrat več pošte dnevno kot druge dni v letu. Dnevno se je oglasil na okrog štiristo naslovih in skoraj povsod ga je kdo pozdravil. Mi smo ga za trenutek zmotili na Veščici pri Ljutomeru, najprej pri Majeričevih na številki 9a, kjer je gospodar pričakoval pošiljko z venčkom, vendar te pošiljke ni bilo. Bo pa naslednji dan, sta skupno ugotovila, opravila prevzem druge pošte in si rekla na svidenje spet jutri. Tudi za soseda čez cesto je bila pošta. Martina Beloviča je pismonoša Bernard za trenutek zmotil pri kidanju snega. V kratkem klepetu smo zvedeli, da je včasih problem, ker je v kraju kar nekaj družin z enakim priimkom, ampak sedanji pismonoša se je na terenu že dobro udomačil. Sicer pa, danes so pismonoše gospodje, saj se vozijo z avtomobili, se je pošalil gospod Belovič, najpomembnejše pa je, da je pošta hitro na pravem naslovu.

Pismonošem so desna roka njihovi upravniki pošt. Na pošti v Črenšovcih je to upravnica Marinka Tibaut, ki je svojega začasnega sodelavca Janka Horvata posebej pohvalila. »Janko ima težko delo. Nadomešča pismonoše v času dopustov, bolniških in drugih odsotnosti na desetih poštah in mora poznati specifičnosti celotnega območja. Vsa čast mu, da to zmora. Še posebej v decembru, ko mora posamezni pismonoša razdeliti tudi po 1000 pošiljk dnevno.«

Hitrosti dajemo ime.
Nitra pošta
BREZPLAČNI TELEFON **080 1400**
I. Benko **FOTO** POŠTA SLOVENIJE
N. Juhnov

Za pismonoše in tudi druge zaposlene na pošti je v decembru delavnik podaljšan od jutra do noči. Se si pa kljub temu uspeli najti trenutek prostega časa za prijetno druženje. Z območja soboške poslovne enote so se zbrali v Rankovcih, kjer so si v soboto, 15. decembra, voščili in si nazdravili. V. d. direktorja Janez Kardoš je posebej trčil tudi z našima poštarjema Bernardom in Jankom z željo, da nobeno prijazno voščilo ne bi zgrešilo naslova in da bi se njima in naslovnikom vseh pošiljk vsa uresničila. Pismonošem in vsem sodelavcem pošte se je v imenu Vestnikovcev zahvalil tudi odgovorni urednik Janko Votek, saj prav oni poskrbijo, da imajo naročniki Vestnika vsak četrtek svoj časopis doma. Zdaj je večina voščil že prispela na zelene naslove, pismonoše so si oddahnili in privoščimo jim brezdelne novoletne praznike!

Božiča in novega leta ni brez voščilnic. Najpristrčneje so tiste osebne, ko stisneš roko, začutiš objem, pogledaš v oči. Če za takšno voščilo ni možnosti in priložnosti, smo veseli tudi pisno sporočenih želja, s katerimi potrka na vrata pismonoša. Zlasti tradicionalisti pa nismo najbolj zadovoljni, če jo dobimo po elektronski pošti – preveč brezosebna se nam zdi.

Sicer pa so se prve tiskane voščilnice pojavile šele v dvajsetih letih 19. stoletja in najprej so jih prodajali v dobrodelne namene. Svoje predhodnice so sicer imele, in to v voščilnicah, ki so jih z roko pisale in risale od 15. stoletja dalje redovnice, zlasti svojim dobrotnikom. Prva domovina noveletnih voščilnic naj bi bila stara Avstrija, kot piše Damjan J. Ovsec v Veliki knjigi o praznikih. Danes jih pišemo vsi in pismonošem popolnoma spremenimo december. Poštne police in poštarke so polne želja o sreči in vsem dobrem. Janko Horvat iz Beltinec, ki je te dni pismonoša na območju Črenšovca, jih je stresel na ogled, potem pa z njimi odhitel po vasi in jih izročal ljudem, ki so jim bile iskreno namenjene.

KO SE RAZNAŠA SREČA ...

*Se noviga leta
Vsak veseli:
Si več let obeta,
Vesel naj živi.*

(Valentin
Vodnik, 1799)

Pismonoša Bernard Šajnovič z Gibine je v decembru raznosil do petkrat več pošte dnevno kot druge dni v letu. Dnevno se je oglasil na okrog širisto naslovih in skoraj povsod ga je kdo pozdravil. Mi smo ga za trenutek zmotili na Veščici pri Ljutomeru, najprej pri Majeričevih na številki 9a, kjer je gospodar pričakoval pošiljko z venčkom, vendar te pošiljke ni bilo. Bo pa naslednji dan, sta skupno ugotovila, opravila prevzem druge pošte in si rekla na svidenje spet jutri. Tudi za soseda čez cesto je bila pošta. Martina Beloviča je pismonoša Bernard za trenutek zmotil pri kidanju snega. V kratkem klepetu smo zvedeli, da je včasih problem, ker je v kraju kar nekaj družin z enakim priimkom, ampak sedanji pismonoša se je na terenu že dobro udomačil. Sicer pa, danes so pismonoše gospodje, saj se vozijo z avtomobili, se je pošalil gospod Belovič, najpomembnejše pa je, da je pošta hitro na pravem naslovu.

Pismonošem so desna roka njihovi upravniki pošt. Na pošti v Črenšovcih je to upravnica Marinka Tibaut, ki je svojega začasnega sodelavca Janka Horvata posebej pohvalila. »Janko ima težko delo. Nadomešča pismonoše v času dopustov, bolniških in drugih odsotnosti na desetih poštah in mora poznati specifičnosti celotnega območja. Vsa čast mu, da to zmore. Še posebej v decembru, ko mora posamezni pismonoša razdeliti tudi po 1000 pošiljk dnevno.«

Hitrosti dajemo ime.
Nitra pošta
BREZPLAČNI TELEFON 080 1400
I. Benko N. Juhnov
POŠTA SLOVENIJE

Za pismonoše in tudi druge zaposlene na pošti je v decembru delavnik podaljšan od jutra do noči. So si pa kljub temu uspeli najti trenutek prostega časa za prijetno druženje. Z območja soboške poslovne enote so se zbrali v Rankovcih, kjer so si v soboto, 15. decembra, voščili in si nazdravili. V. d. direktorja Janez Karđoš je posebej trčil tudi z našima poštarjema Bernardom in Jankom z željo, da nobeno prijazno voščilo ne bi zgrešilo naslova in da bi se njima in naslovnikom vseh pošiljk vsa uresničila. Pismonošem in vsem sodelavcem pošte se je v imenu Vestnikovcev zahvalil tudi odgovorni urednik Janko Votek, saj prav oni poskrbijo, da imajo naročniki Vestnika vsak četrtek svoj časopis doma. Zdaj je večina voščil že prispela na zelene naslove, pismonoše so si oddahnili in privoščimo jim brezdelne noveletne praznike!

RAZMIŠLJANJE PREROKUJEM

Vedno napovem to, kar pokažejo moje karte, ki so z mano že dvajset let. Na prošnjo Pena sem jih vrgla v četrtek, 20. decembra, zvečer, ko je bil čisto običajen dan. Za leto 2002 vidim, da bo po svetu to leto vojn. Zgodilo se bo nekaj velikega, kaj, ne morem natančno napovedati, in posledica bo vojna večjih razsežnosti. Vpletene bodo ZDA in več drugih držav. Svet se bo boril za preživetje.

Prihaja sposoben mlajši moški

Za Slovenijo vidim pozitivnejše trende. Preteklosti, ki je bila prepletena z zahrbtnostjo, ogovarjanji, metanjem polen pod nože, bo sledilo pozitivnejše obdobje. Na predsedniških volitvah bo veliko kandidatov, v ospredje bo stopila mlajša moška oseba, vredna zaupanja. Ta moški je že v politiki, označim ga lahko kot simpatično, inteligentno, resno in prepričljivo osebo, in z njegovo pomočjo, njegovim načrtom, ki ga že ima v glavi, bo Slovenija zlezla na zeleno vejo. Usoda je temu mlajšemu moškemu res naklonjena. Na neki način je že povezan z najodgovornejšimi politiki v državi, uspešno si pridobiva izkušnje ... je srednje rasti, rjavih las ... imena še ne zmorem razbrati. Še enkrat pa poudarjam, da je izobražen, inteligenten, sposoben in vreden zaupanja.

Vidim dosti naravnih nesreč, med njimi potres večjih razsežnosti. Leta 2002 bodo še naprej v porastu kriminal, goljufije in kraje. Veliko bo hudobije. V Sloveniji se bo zelo razširil satanizem, in to najbolj prav v naši pokrajini.

Sicer pa se mi za Pomurje kažejo pozitivnejši trendi. Ne bomo več tako bogu za hrbtnom. Pomaknili se bomo bližje središču in bomo bolj cenjeni. Vse skupaj bo še povezano z moško osebo, ki se zelo trudi za razvoj tega našega okolja in bo v prihajajočem letu uspešna: Za županske volitve za zdaj lahko povem samo to, da se bo za ta položaj v naših občinah potegovalo veliko ljudi in da bo večina županov novih. Med njimi se mi kaže tudi ena ženska.

Ne piše se dobro tovarni Mura, vidim velike težave, veliko delavcev bo brez zaposlitve, nakazuje se celo nevarnost, da bi tovarno morali zapreti. Tudi več manjših trgovin bo propadlo in brezposelnost bo velika. Vendar se kaže izhod, povezan z našim približevanjem Evropi. Naše območje bo postavljeno bolj v središče, ne bomo več na robu Slovenije, bomo del Evrope. Prihodnost vidim zelo pozitivno kot priložnost, za katero je treba zagrabiti. Naša država se bo zelo približala pogojem za vstop v EU in že zdaj lahko napovem, da bo tudi sprejeta.

Veliko pozitivnega bo v letu 2002 v športu. Nogometasi na svetovnem prvenstvu sicer ne bodo prišli visoko, vendar so že itak ogromno naredili. Tudi na glasbenem področju bodo uspehi. Porasla bo priljubljenost enega TV-programa, tudi Radio Murski val bo ostal na vrhu priljubljenosti. Gradnja avtoceste se bo nadaljevala. Veliko dela bodo imeli policisti, ker bo kriminal v porastu. Škripalo bo v zdravstvu. Dosti bo boleznih, pojavile se bodo nove bolezni, ki bodo zajele tudi naše kraje.

Na žalost se bodo ljudje med seboj sovražili in bodo hudobni drug do drugega. Hudobija in nevoščljivost bosta dobili v letu 2002 velike razsežnosti. Vsaka dobra misel lahko pripomore k boljšim, iskrenjšim in pristnejšim odnosom, mogoče tudi moje novoletno voščilo

**POLEPŠAJTE PRETEKLOST,
ZAUPAJTE V PRIHODNOST,
NAJ VAM NEBEŠKA VRATA ODPREJO POT K MIRU IN
SREČI V LETU 2002!**

Vsem prijateljem

Slavica

Tako: koledarsko leto je naokrog, kar smo doživeli, smo doživeli, izgubljene dneve bomo pozabili, lepe dogodke bomo z leti spremenili v anekdote, slabih se bomo spominjali kot prelomnic v življenju. Vsak zase bo sestavil spisek dobrih del in slabega vedenja, seštel bo denarne in druge pluse ter moralne minuse in dobil vsoto, s katero najbrž ne bo kdo ve kako zadovoljen; vsi pričakujemo več, a dobimo, kar smo zaslužili. Slabo se bodo počutili tisti, ki imajo o sebi previsoko mnenje, a so jih drugi ocenili objektivneje in skušali spustiti na zemljo. Nekateri bodo priznali, da so jih domišljajska krila dvignila previsoko in nato izdala, da so kot kamen padli na domača tla. Nič hudega, človek se hitro pobere, s sebe otrese prah in očitke in krene, kamor ga nosijo noge in želje.

Avstrijski publicist in novinar Egon Erwin Kisch je zapisal, da mora dober novinar, podjeten mladenič spoznati na dan vsaj tri nove ljudi. Nikoli namreč ne veš, kdaj ti bo njihovo poznanstvo koristilo. Poleg novih poznanstev pa je dobro negovati tudi stara prijateljstva. V prijateljevih očeh se človek lahko prepriča, koliko se je spremenil, postal pametnejši. Sam sem imel srečo pri izbiri prijateljev; iz njih sem si ustvaril še boljše prijatelje, skoraj brate, znanci so želeli biti v moji družbi, da bi morda kdaj prav tako postali prijatelji. V življenju, v preteklosti sem srečal zanimive, za oblikovanje lastnega videnja in spoznavanja sveta, zelo dragocene, plemenite ljudi.

Eden od njih je češki predsednik gospod Vaclav Havel. Prvič sva se srečala, ko je bil še politični disident, ko je prišel iz zapora in se bal, da ga ne bi znova strpali vanj. Sedela sva za delovno mizo v njegovi sobi s pogledom na Hradčane; v puloverjih, on s cigareto med prsti, jaz z magnetofonom. Bil je to ilegalni pogovor s človekom, ki je postal še isto zimo (1989) predsednik češkoslovaške države. Še isto leto me je povabil na silvestrovanje v kulturni dom na Smihov v Pragi. Bilo je to srečanje intelektualcev, ki so se po letu 1988 znova lahko vrnili v domovino. Srečanje je bilo podobno obletnici mature. Vsi so bili radostni, še več, jokali so od veselja - knjiga s temnimi stranmi zgodovine se je za vselej zaprla. Pred njimi so bili nepopisani listi nove države. Danes rečemo temu: države v tranziciji.

Tretjič sva se srečala na mednarodnem filmskem festivalu v Karlovih Varyh. Četrtrič sva se videla v Ljubljani, ko mu je gospod Milan Kučan, predsednik Slovenije, podelil visoko državno priznanje. Petič sva se srečala lani, ko je prišel na svoj prvi službeni obisk k hrvaškemu predsedniku Mesiću. Šestič bi se morala srečati letos, nekaj dni po njegovem rojstnem dnevu (petega oktobra). Pripotoval sem na Duna, od koder naj bi me odpeljali z avtomobilom v Prago, toda v zadnjem trenutku so mi sporočili, da je Vaclav Havel zbolel, da je na okrevanju. Takrat, za njegov rojstni dan, so moji prijatelji Dušan, Zoran in Davor prinesli predsedniku kot darilo mojo v češčino prevedeno knjigo Metuljev efekt ali Zamezne sanje s

»Službeno« srečanje pisca knjige o Vaclavu Havlu z »glavnim junakom« Metuljevega efekta, predsednikom češke republike.

svojega Godoja med brskajočimi kurami, v megli, s kovčkom pri nogah, sem bil jaz. Moj cilj: Praga. Moj obisk: službeni. Gospa Sonja se je pripeljala in ni me zgrešila.

Vožnja je bila pestra: čez Madžarsko, kjer sva doživela pravi karpatski snežni zamet, čez Slovaško, kjer je kislo deževalo, do Prage, ki se je davila v večernih jesenskih meglicah. Odpeljala me je k Davorju Švarcu, šarmantnemu predstavniku Podravke za Češko, Slovaško in Madžarsko. Poznava se iz lanskih Karlovih Varov, ko je dobil na tamkajšnjem filmskem festivalu moj nekdanji študent Vinko Brešan nagrado za svoj film Maršal. Zjutraj sva odšla na hrvaško poslaništvo, kjer sta že klepetala gospod Zoran Pičuljan in direktor Podravke Darko Marinac. Oba sem poznal. Ko je prišel še Dušan Karpatsky, ki je prevedel mojo knjigo v češčino, smo se odpeljali dalje. Skoraj uro smo se vozili v Lane, rezidenco predsednika Havla; tu je preživel zadnje dni življenja tudi gospod Masaryk; tukaj ga je obiskal jugoslovanski kralj Aleksander. To je bilo vse, kar sem vedel o zgradbi, v kateri nas je sprejel gospod predsednik. Klepetali smo dobrih dvajset minut. Vaclav se je pohvalil, kako je postal dober prijatelj z gospodom Milanom Kučanom, kako se bo na summitu, ki bo prihodno jesen v Pragi, zavzel za to, da Slovenija pride v NATO in druge evropske integracije. Potem se je z nasmeškom spomnil, kako mu je bilo všeč v Dubrovniku. »Gledal sem Hamleta, igralca Gorana Višnjica, in ko sem se tam okrog polnoči ozrl po gledališču, sem ugotovil, da so vse Hrvatice, vse ženske zaljubljene v Gorana.« Predsednik si je zapomnil igralčovo ime: nič čudnega, ko pa je njegova soproga Dagmar prav tako

Srečanja, ki ostanejo

Za mizo sedijo od leve proti desni: prevajalec Dušan Karpatsky, predsednik Vaclav Havel, Branko Šömen, hrvaški veleposlanec Zoran Pičuljan, direktor Podravke Darko Marinac in njegov sodelavec Davor Švarc.

podnaslovom Od disidenta do prezidenta. Sto petdeset gostov je dobilo darilo: knjigo, ki je najprej izšla v Ljubljani (1991), naslednje leto (1992) pa v Zagrebu. Knjižni triptih je končal v rokah človeka, kateremu je bil namenjen. Knjiga je panorama vtisov, reportaž in spoznanj o češki politiki in kulturi; v njej so razgovori z Vaclavom Havlom in pogovori s češkimi disidenti, med njimi tudi s prepovedanim moravskim pesnikom Janom Skaclom, ki je prišel v Vilenico in po vrnitvi iz Slovenije kmalu umrl. Moj pogovor z njim je poslednji dokument o pesniku izjemnega daru, posluha in senzibilnosti. 'On je bil tisti, ki me je vprašal, ali vem, kakšna je moravska himna. »Veš,« mi je rekel, »prva kitica naše himne je češka, potem je majhna pavza, glasbeni premost, nato sledi kitica slovaške himne. Tisto vmes, tisti molk, to je moravska himna.«

Konec novembra sva se z gospodom Vaclavom Havlom znova srečala. Tokrat me je povabil v službeno avdienco, da bi se mi zahvalil za knjigo. Prelistal jo je, nekaj iz nje prebral in ugotovil, da sva iste generacije, isti zlahkni letnik '36. Tudi tokrat potovanje v Prago ni bilo tako preprosto, kot sem si zamislil. Moj sponzor, Podravka, mi je ponudil prevoz iz Koprivnice v Prago. Z avtomobilom. Vrniti naj bi se z letalom. Tako sem se neki torek zjutraj odpeljal z delavskim vlakom v Koprivnico. Tam naj bi me na postaji čakala gospa Sonja, Podravkina uslužbenka. Žal pa je vlak na zadnji postaji pred Koprivnico obstal, ker se je pokvarilo električno omrežje. Sprevodnik nas je obvestil, da bomo čakali na nadaljnjo vožnjo najmanj dobro uro. Prvič sem ugotovil, kako je mobitel koristna zadeva: poklical sem gospo Sonjo, vzel svoj kovček in zlezal z vlaka. Stal sem pred zanikrno železniško postajo, na kateri je bil samo na severni strani, torej tam, kjer so bili tiri, izpisan naslov kraja: Mračna Mlaka. Nikoli prej nisem slišal za ta kraj. Stal sem tam v jutranji megli, s kovčkom kot razseljena oseba, vaški učitelj iz Cankarjevih novel in se posmehtil misli, kako sem dan prej gospe Sonji po telefonu opisal svojo postavo, da bi se na postaji, kjer naj bi me počakala, spoznala. Zdaj me ni mogla zgrešiti: edini, ki je čakal

gledališka in filmska igralka. Potem se mi je predsednik podpisal v knjigo in obljubil, da mi bo poslal izbor svojih člankov, ki so izšli v šestih knjigah. Spili smo sokove, kave, se rokovali in si rekli na svidenje.

Vrnili smo se v deževno Prago. Svojega prevajalca Dušana sem povabil na večerjo. Izbral je bosansko gostilno Gitanes na Mali Strani, ki ni ne na nebu ne na zemlji, kot piše v prospektu. V lokalu je bilo vse po slovanski meri: dekorativnost prostora je spominjala na Mostar, rebula na mizi na Slovenijo. Nekje vmes je tekel najin pogovor. Dušan mi je pripravil predavanje na slavistični katedri in tako sem se naslednji dan znašel najprej v dobro založeni knjigarni, nato pri prijazni gospe Milani Nedvedovi. Od petnajstih študentov slovenistike so prišli samo štirje, druge je pokosila gripa (vsaj tako jih je gospa profesorica opravičila). Josef Kodel je govoril slovensko počasi in pravilno. Letos je spoznal v Parizu dekle iz Zagreba in zdaj se je vpisal tudi na kroatistiko. Karel Jirasek je že mlad magister: S službeno češko delegacijo je bil letos v Bosni kot uradni prevajalec. Povabil sem ju na kozarec frankovke iz Mikulova in prijetno smo se zaklepetali. Fanta nista zazrta v domačo književnost, zanima ju svet z veliko začetnico. Za zdaj sta praktična prevajalca, slovenske romane samo prebirata, na prevajanje se ne mislita. Ko smo se razšli, sem stopil v deževni večer in obiskal svoje priljubljene knjigarne. Pogledal sem, ali so vse knjige na svojih mestih, kakšen je prirastek. Od spomladi, ko sem bil v Pragi, in do danes, so se police zašibile pod novimi knjigami. Izšel je Eschenbachov Parsival, preveden iz srednjeveškonemškega jezika, verzificirana zgodba o gralu in viteškem humanizmu. Kupil sem si tudi Ackroydov biografski roman o Blaku; knjigo o pesniku in slikarju, ki je bil, ko je živel, popolnoma neznan, danes pa pišejo o njem študije kot o predstavniku duhovnega radikalizma in seksualne magije ... Ko sem se naslednji dan vračal z letalom v Zagreb, sem srečal režiserja Jirija Menzla in njegovo zaročenko, češko novinarko. Na Hrvaškem naj bi igral v filmu Potopljeno pokopališče režiserja Mladena Jurana. Lani, ko je bil predsednik Havel v Zagrebu, sva sedela na slovesni večerji za isto okroglo mizo. Kdo bi si bil mislil: takšen majhen izlet v Prago in toliko prijetnih srečanj. Nekateri znanci so se spremenili v prijatelje, drugi so še naprej ostali znanci in tretji so se zaznamovali kot samo sopotniki skozi življenje, ki se z vsakim novim letom, ne vem zakaj, začinja s takšno veliko količino želja, upanja in pričakovanj, ko pa dobro vemo, da bomo vsak dan srečali kakšnega novega človeka, pa čeprav nismo rovinarji, in čeprav je tudi res, da je včasih dovolj srečati v enem letu enega samega, vendar pravega človeka. Ali žensko.

Branko Šömen

POMURJE - DALEČ OD SONCA,

Pen je tudi tokrat izbiral in izbral med NAJ Pomurci minevajočega leta. Razglasili smo 7 pomurskih veličastnih 2001.

**DUŠAN
BENCIK**

*Negda davčni opasen inšpektor,
gnesden ešče boukši je direktor.
Od gda prišo je v moravsko zdravilišče,
Dušan samo gradbene lokacije išče.
Ka gosti meli do se rejsan fino,
zaj dal napraviti je še kazino.
Da finančna konstrukcija se ne zamaje,
za vse te velike finančne zalogaje
PEN van velkoga džurdža rade voule daje.*

**LADISLAV
LIPIČ**

*Gospod erešnji Ladislav Lipič,
slovenske vojske pregenj stič.
V NATO veselo trucamo se si,
ka redna vojska radi bi bilij.
Zaj bole vō vidijo kak kakše slike,
še najbolje vličejo na tabornike.
Gospod Laci, za bojno vašo srečo
PEN podarja van eto ščista nouvo frečo.*

EVA KOLTAJ - KOCAN

*Gezere dicej se v nemogoči pogojaj je rodilo,
dokeč gospa Eva nej napravili so redno silo.
Deco meli si bi, samo što de je zdržavo,
dokeč meli tak lačno slovensko mo državo?
Porodnišnico rejsan dobimo f kratkon nouvo,
zaj še samo iščemo tistoga, što de deco pouvo.
Ka nete pouvali v nouvoj bolnici
samo šalate pa korenčka,
van rade voule damo prvoga
v nouvoj bolnici rojenoga dojenčka.*

IGOR ŠETINC

*K Jonasi na POP TV čista naraji je on šou,
z milijonami poslali so ga friško v Dobronak domou.
Le odkod je ta koršmit, gospod Šetinc?
Si mislil Jonas je: »Naj te gleda klinc!«
Nej ka bi se na kakšo nouro spravo kravo,
pet milijonof tolarof v bukso je pospravo.
Ka van ne bi milijoni prehitro izhlapeli,
v lončeni pujcekaj te je ešče dugo meli.*

GEZA ERNIŠA

*Velka za njega gratala je ta obveza,
odgda grato škof Ernišof je Geza.
Nikgar tiro on nikšo je nej modrijo,
kak poštenjak je sigdar med lidami sijo.
Seglij zaj on dosta nevoule pred seof ma,
če kakši tujec za cerkev nouvi evro da.
Kak škof je ekstra stoulca doubu nej,
vūpamo, ka na eton de škofovanje van ležej.*

MAMA + ATA OSTERC

*Če ne boš dober!! Romuni deco sagajo zaj z njin,
Ostercof Milan vači je čeh čista fin.
Pri Izraelcaj zaj on za labdof lejče,
z domačimi igralcami kak za šalo tan pomejče.
Na svetovnon trgi ceno on si stalno dviga,
po Bunčanaj se njemi sakše gojno riga.
Zaj f kratkon mala Jagoda de se rodila,
te komaj napadalec Milan de doubu krila.
Afrokanci, Španci, Paragvajci se ga že bogijo,
ka de njuve golmane tūj s kükla v rit naraji pijo.*

POMURSKIH 7 VELIČASTNIH 2001

DALEČ OD LJUBLJANE

Dobri decembrski možic v rdečem jih je obiskal in obdaril v ZDRAVILIŠČU MORAVSKE TOPLICE, od koder prihaja eden letošnjih veličastnih, generalni direktor DUŠAN BENCIK. Ob njem so si avreolo veličastnih prislužili še načelnik generalštaba slovenske vojske brigadir LADISLAV LIPIČ, najboljši športnik regije in član slavne Katančeve nogometne čete MILAN OSTERC (ker v Izraelu, kjer trenutno igra, žogobrcarsko prvenstvo še traja, sta bila v njegovem imenu na razglasitvi mama ANICA in oče JOŽE), prvi

škof slovenske evangeličanske cerkve GEZA ERNIŠA, predstojnica ginekološko-porodniškega oddelka soboške bolnišnice dr. EVA KOLTAJ - KOCAN, veterinar mag. IGOR ŠETINC iz Dobrovnika, ki je bil letos med najuspešnejšimi udeleženci Jonasovega milijonarskega kviza, in VIDA ŽABOT, ki je za nekatere presenetljivo, za mnoge pa pričakovano zamenjala prejšnje samostansko življenje za običajnega, »civilnega«. Presenetila (žal negativno) pa je tudi Penovo redakcijo, saj je sodelovanje v zadnjem trenutku odpovedala.

Veličastni so ob kramljanju poudarili, da je minil čas posameznikov, prisegajo na uspeh kolektiva. In družno smo ugotovili, da se je pomurska regija v letu 2001 še bolj oddaljila od Ljubljane, kot je to veljalo doslej. Pa ne zaradi kilometrov!

LETA 2001 SEM POPENIL ...

BENCIK: ... ko smo odpirali Terme 3000 in krožišče ni bilo zgrajeno, pa ko je bila otvoritev golfa, od krožišča pa spet ne duha ne sluha. In nazadnje ob odprtju igralnice - krožišča namreč še vedno ni!

LIPIČ: ... ob formiranju 10. bataljona, ki se je predolgo vlekle. Zdaj so se zadeve končno uredile. Prav danes smo slovesno predstavili I. brigado desetega bataljona.

ERNIŠA: ... ko sem se nazadnje peljal iz Ljubljane in dvakrat plačal kazen zaradi prevelike hitrosti - v Lukovici in Radencih. Ta denar bi lahko bolj pametno uporabil.

ŠETINC: ... zaradi neprimerne veterinarskega zakona, ki so ga drugi sprejeli, mi pa ga moramo izvajati.

KOLTAJ - KOCAN: ... ko smo kljub mizernim pogojem dela dobili Unicefovo priznanje dojenčku prijazna porodnišnica, pa se nihče iz Ljubljane ni zganil, da bi nas prišel pogledat.

OSTERC: (verjetno) ... ko si je pobarval lase, pa mu je izraelski trener prepovedal igranje nogometa, dokler si pričeske znova ni uredil po starem.

SLOVENIJA NA NOGOMETNEM SP V KOREJI IN NA JAPONSKEM

KOLTAJ - KOCAN: Ne spoznam se na nogomet, a želim gledati Slovenijo v finalu!

OSTERC: Imamo vozovnice za Korejo in tam bomo igrali do konca - to pa je polfinale!

ŠETINC: V skupini bomo prvi, potem pa se bo ustavilo.

ERNIŠA: Španija bo v skupini prva, mi pa drugi. Z malo sreče bo Slovenija v četrtfinalu.

BENCIK: Vesel bi bil, če se uvrstimo v drugi krog!

LIPIČ: Po prvem krogu tekmovanja bomo drugi.

Prekmurje Istri,

Pod tem naslovom se dogajajo srečanja med literati in ustvarjalci najvzhodnejše slovenske in najzahodnejše hrvaške pokrajine. Druženja so se začela na nekem že davno minulem slovenskem filmskem festivalu v Portorožu, ko sva s Ferijem Lainščkom po predstavitvi najinega dokumentarca o Porabju in zelenem konju obsedela z Istrijani kar za celo noč. V tisti noči smo povsem enostavno začutili, kako nas druži mnogo tega, o čemer nismo niti vedeli.

Istrijane smo že čez leto ali dve povabili na nastope in popotovanje po Prekmurju in Porabju in v prvih dneh tega decembra smo jim obisk vrnilo s štiridnevno delovno obiskom v Istri. Neutrudni Milan Rakovac je pomursko četvorko, Francija Justa, Ferija Lainščka, Vlada Žabota in avtorja zapisa to pot popeljal v za nas povsem neznane kraje in v objem novih istrskih prijateljev. Vsaka čast morju, toda to, kar ima, je še marsikje drugje, v stran od turističnih poti.

Popotovanja na viaduktu med Penovo pokrajino in Istro se bodo nadaljevala. Že v mesecu aprilu prihajajo Istrijani k nam. Gostilo jih bo Goričko in tudi mesto M. Sobota. Takrat se bo izvedelo še tudi kaj več o naših letošnjih poteh po njegovi pokrajini in kaj smo ji dali mi. Kajti, sami o tem nočemo in ne moremo soditi.

Na začetku našega literarno-zgodovinsko-gastronomsko-humanističnega potepa po Istri nas je pričakal tudi legendarni Edi Mažurin. Šefa kulturne rokavske skupine Gustafi je dobesedno okupiral njegov oboževalec Feri Lainšček. Pridružil se jima je tudi vrh znamenite istrske supe, ki se je sramežljivo skrtil v levi kot fotografije.

Nekako tako izgledajo literarni večeri v Oštariji Čuk v Savičentu. V neposredni prenos oddaje Viadukt Lendava-Savičento se je pomurskemu četvercu pridružil še Istrijan iz Kopra, legendarni urednik Radia Študent in danes urednik Primorskih novic Slobodan Valentincič. Ob njem smo od desne proti levi avtor zapisa, Just, cenik izbornih istrskih vin, Žabot in Lainšček.

Avtor popotovanja po viaduktu je bil naš nadprijatelj Milan Rakovac. Ta pisatelj, esejist, pesnik, scenarist, novinar in predvsem velik Istrijan nam je pripravil nepozabna srečanja z Istro in množico njenih ljudi.

Tole fotografijo bi lahko poimenovali kar slovenska zasedba Pazina. Pod spominsko ploščo znamenitega slovenskega rojaka, ki je dal Istri in Pazinu neobsegljivo mero lastne ustvarjalnosti, se nam je pridružila še Irena Urbič, naša prijateljica iz Kopra.

Fotografije:
Franci Just

Milivoj Mikl Roš

Istra Prekmurju

Branko Đurić - Đuro

Po zaslugi filma Na nikogaršnji zemlji ste v Cannesu stopali po rdeči preprogi in bili v družbi najboljših filmskih ustvarjalcev. Občutek?

Presenečen sem bil, ko sem se zavedel, kako normalni so ljudje v Cannesu. Nobene poze in arogantnosti, česar smo navajeni pri domačih »glamuroznih« zabavah. Klepetal sem z vsemi, kot da se poznamo vrsto let.

Prav gotovo je drugače biti samo igralec v vojnih filmih ali pa vojno tudi resnično doživeti ...

Svoje izkušnje sem uporabil pri snemanju filma. Moja prednost pred hollywoodskimi igralci je, da vem, kako res izgleda, ko granata eksplodira nedaleč stran od tebe.

Drugje vlada povprečje, v Prekmurju skrajnosti

Če je v nekdanji Jugoslaviji kdo postavljaj pravila humorja, je bil Branko Đurić - Đuro prav gotovo med njimi. Top lista nadrealista - kulturna serija, številni filmi Kako je propadel rock'n'roll, Dom za obešanje ..., da ne naštevamo vseh. In ni dvoma, da je prinesel tudi v velikokrat preveč severnjaško hladno Slovenijo s Teatrom paradiznik, Kliniko Tivoli in drugimi predstavami nekaj južnjaške odprtosti, temperamenta. Marsikoga je naučil, kako se smejeti iz srca, iz duše, tako da te bolijo trebušne prepone in si razgibaš vse mišice na obrazu. Sanjski uspeh filma Danisa Tanovića Na nikogaršnji zemlji, kamor je vpletel svoje izkušnje, ni naključje. Branko Đurić - zvezda, genij in »Velik človek« si je v tem času, ko se nagrade in priznanja kar vrstijo (iz New Yorka so v teh dneh sporočili, da je Zveza filmskih kritikov film Na nikogaršnji zemlji razglasila za najboljši tuji film), v tej predpraznični naglici našel čas za naše bralce.

Z družino radi pridete v Prekmurje?

V Prekmurju imam veliko prijateljev in ta pokrajina mi je zelo všeč. Zdi se mi, da so ljudje bolj prisrčni kot tisti iz »prestolnice«.

Je res, da radi prebirate dela Ferija Lainščka in da ste napisali scenarij po njegovem romanu Vankoštanc?

Res je. S Ferijem sva skupaj delala dva scenarija, ampak za zdaj ni prišlo do realizacije. Obožujem njegove knjige in občudujem njegovo genialnost ter lahkoto njegovega sloga.

Nekateri režiserji ugotavljajo, da se publika v Prekmurju nekoliko drugače odziva in smeji na druge »fore« kot drugje po Sloveniji.

Zdi se mi, da reagirate bolj odkrito od drugih. Drugje bolj vlada povprečje, v Prekmurju pa skrajnosti.

Rojeni ste v mešani bosanski družini - en dedek je Musliman, drugi Srb, ena babica Rominja, druga Hrvatica. Koliko po vašem mnenju ta pestrost človeka determinira?

Nikoli prej nisem bil tako ponosen na svoje mešano poreklo, kot sem sedaj. V časih, ko ljudje panično iščejo »svoje«, mene veseli, da so vsi »moji«.

Slovinci smo po eni strani zadržani, resni, produciramo resni humor, po drugi strani pa se najbolj iz srca nasmejimo humorju, ki ima svoje korenine na Balkanu.

Večkrat sem že povedal, da imamo Slovenci in Bosanci enak smisel za humor. Bosanci se radi smeji na svoj račun, Slovenci tudi ... na račun Bosancev.

Pri nas se mnogi ustvarjalci radi nagibajo k umetnosti, ki jo razume malo ljudi. Vi pravite, da delate za ljudi, da se zabavajo in smeji.

Vse, kar sem naredil, sem delal na ta način, da me je zanimalo, kako bo publika reagirala. Nikoli nisem delal za kritiko. Rad vidim, da je ljudem jasno, za kaj gre, ne da ves čas rešujejo nekakšen moj rebus.

Ponavadi so ljudje, ki v javnem življenju »igrajo« vlogo humorista, v zasebnem veliko bolj zadržani in umirjeni. Tudi vi?

Vsi mislijo, da sem v zasebnem življenju velik šaljivec, in ko me spoznajo, so malce razočarani. Vedno me sprašujejo, zakaj sem slabe volje. Sproščen in razpoložen sem samo v krogu družine in prijateljev.

Nekoč ste nekje povedali, da ste se po bombnem napadu vrnili v stanovanje, ki ga je razdejala bomba. Nekdo je pripomnil: »Razmetano je, kot bi padla bomba.« Ali lahko človek v vsakem trenutku ohrani smisel za humor?

Film No man's land na najboljši način govori o tem, kako tenka je linija med humorjem in tragedijo.

Čemu se smejite vi, kaj vas spravljaja v dobro voljo?

Najbolj me veseli, ko pridem na kakšno našo predstavo - predstavo Teatra 55 in s strani opazujem, kako se ljudje uro in pol smeji. Vesel sem, da jim to lahko privoščim.

Se še kaj vračate v Sarajevo?

Nekajkrat na leto obiščem starše in prijatelje. Veliko vsega se je spremenilo. Veseli me to, da je vsakič, ko grem tja, vse boljše.

Iz Sarajeva je ogromno »velikih ljudi«, ki jih je vojna razselila po vsem svetu. So tam še vedno možnosti za nove vrhunske umetnike?

Ne vem.

Ste kdaj pomislili, da boste nekoč živeli v Sloveniji?

Nikoli prej si nisem mogel misliti, da bom nekoč živel v Sloveniji, ampak to ni edina stvar, ki sem jo narobe precenil. Marsikaj se je zgodilo, o čemer nisem nikoli prej sanjal.

Nam lahko zaupate, kje boste preživeli praznike?

Moje gledališče - Teater 55 organizira novoletno predstavo: »Kaj pa zdaj?« Glede na to, da Tanja igra v predstavi, bom tam. Novo leto rad dočakam z najbližjimi, to pa so moja družina in prijatelji iz mojega gledališča.

A. Nana Rituper Rodež

Doito

Slovenska Nella Martineti

Ni bilo lahko, ko je odhajala od doma, toda doma je bilo še težje, saj po končani ekonomski šoli v Murski Soboti ni dobila službe. Doma niso bili najbolj prepričani, da ji bo v Švici uspelo. »Ostala boš le mesec ali dva, nato pa prišla nazaj,« so ji prerokovali. Toda tisti »mesec ali dva« sta se raztegnila v dolgih trideset let. Danes je Darinka samostojna podjetnica, ki vodi računovodski servis v kraju Wernetschaasen nedaleč od Züricha. Njena uspešnost je povezana z njeno vztrajnostjo. Ob prihodu v državo prelepih Alp, sladke čokolade in švicarske natančnosti je namreč ugotovila, da vse le ni tako rožnato, prelepo in sladko. »Pomagala sta mi dobra volja, pridne roke, poštenost, dobra vzgoja in vera,« pravi Darinka.

Biti in ostati

Praznovanje rojstnega dne je bilo v pevskem stilu. Doris in Darinki so pripravili veliko zabavo, na harmoniko pa je igral Stane.

Takole je bilo na srečanju s slovenskim predsednikom Milanom Kučanom. Doris in Darinka sta med njegovim obiskom tudi zapeli slovenske pesmi.

Slovinci imajo društvo

V začetku v Švici ni imela stikov s Slovenci, nobenega ni poznala, dokler ni izvedela, da imajo Slovenci svoje društvo. Začela jih je iskati in jih tudi našla. Bilo je čudovito, da je v tujini lahko spregovorila slovensko besedo. Dve leti je bila tajnica slovenskega društva Triglav, sodelovala je s slovenskim veleposlaništvom, pri njenem delu ji je pomagala hčerka Doris, ki se je rodila v Švici. Darinka je tudi blagajničarka pri »Slovenskem društvu Slovenija - RUTI«, Doris pa je v nadzornem odboru.

Uspešen duet

Toda delo ni vse na svetu, saj človeku veliko pomeni tudi duhovno zadovoljstvo, zato so na Darinkino pobudo v Švici kmalu ustanovili ženski in mladinski pevski zbor, nato pa kmalu še mešani pevski zbor »Slovenija«. Darinka in Doris sta z zborom prepevali tudi predsedniku Slovenije Milanu Kučanu, kneginji Marie in knezu Adamu iz Lichtensteina, züriškem županu Estermannu, zadnja leta pa nastopata tudi kot duet z imenom »Duo Slovenija« ali »Duo D&D«. Darinka je na svoje petje zelo ponosna. In to z vso pravico. V Švici so ji namreč nadeli vzdevek »slovenska Nella Martineti«, ki je bila znana švicarska pevka narodno-zabavne glasbe. Rezultat njunega dela je zgoščenka s slovenskimi ponarodelimi pesmimi.

Dobro ime dobre pokrajine

Darinka Števančec ni samo dobra pevka, temveč tudi dobra gostiteljica. Rada pomaga vsem, ki ob prihodu v Švico potrebujejo pomoč. Prepričana je, da se bo nekoč vrnila v svojo rojstno Soboto. Takrat bo njeno delo in poslanstvo v Švici prevzela hčerka Doris. Vsekakor pa bo do takrat še veliko pomagala vsem Slovincem, ki živijo v Švici ali pridejo tja samo na obisk. »Dobro ime o pokrajini z dobrimi ljudmi, od koder prihajam, je namreč treba ohraniti,« pravi Darinka.

Antonija Benko

Anuška ga je prvič pripeljala leta 1972

»Franz je že pravi Bistričan«

Iz predalpske dežele v prekmursko ravnico

»Slovenija je lepa dežela. Slovenci imate morje, imate jezera, prekmurska ravnica je čudovita. Res pa je, da v tej ravnici nekoliko pogrešam hribovje, ki je tako značilno za moj Vorarlberg. Ljudje so prijazni. Vedno pomagajo in z njimi imam dobre sosedske odnose,« je o naši deželi in Slovencih povedal Franz Maier iz avstrijskega Bregenza, ki zdaj živi na Srednji Bistrici.

Danes je vse drugače

V Slovenijo ga je pripeljala njegova žena Anuška, ki je doma s Srednje Bistrice. Spoznala sta se v Bregenzu, natančneje v gostinskem lokalu, kamor je Franz rad zahajal, sprva s prijatelji zaradi dobre družbe, nato zaradi Anuške, ki je bila tam zaposlena in v katero se je takoj zaljubil. Bila je kakor ljubezen na prvi pogled, ki sta jo nato dodatno potrdila leta 1971, ko sta se poročila. Leto zatem je Franz prvič prišel v Slovenijo. »Takrat je bilo vse drugače kakor danes. Slovenija je bila še v nekdanji Jugoslaviji. Zelo sem se začudil, ko sem videl, da so nekateri ljudje polja še vedno obdelovali ročno, da so bile na poljih krave in da je življenje teklo tako počasi. Danes je vse drugače. Slovenija je postala sodobna država, ki se lahko primerja z marsikatero razvito evropsko državo. Toda to terja tudi žrtve in življenje pri vas ne teče več počasi, temveč je vse prilagojeno sodobnemu in hitremu načinu življenja,« smo izvedeli od Franza.

Čar božičnih praznikov

V prejšnjih letih sta se Anuška in Franz velikokrat vračala na Bistrico. Izkoristila sta vse praznike in počitnice, da sta lahko obiskala Anuškin domači kraj. Zda se je to spremenilo. Pravita, da na bolje. Franc, ki je bil zaposlen v podjetju, ki se je ukvarjalo s špedicijo, je namreč zdaj upokojen in lahko si privoščiti veliko več časa, da ostane v Prekmurju. Anuško upokojuje še čaka. Po tistem bo v Bregenzu ostala le hčerka Brigitte, ki poleg nemščine odlično obvlada materni jezik. Slovenščine se je naučila pri starih starših na Bistrici, kamor je prihajala med šolskimi počitnicami. »Nekajkrat je potovala celo sama,« sta dejala naša sogovornika, »v Prekmurju je bila včasih po dva meseca, vse dokler se septembra zopet ni začela šola. Še danes se rada vrača, božične in novoletne praznike pa tako ali tako preživimo skupaj s sorodniki na Bistrici, kar daje našemu druženju poseben čar.«

Poroka je bila leta 1971, leto zatem je Anuška Franza pripeljala v Slovenijo.

Pravi Bistričan

Tudi med našim obiskom je vladalo pri Anuškinih na Bistrici, kjer imata hišo tudi njena mama in brat, praznično razpoloženje. Na mizi so gorele adventne sveče, iz kuhinje je prijetno dišalo po pečenih piškotih, ki so se kmalu znašli na mizi. »Franz mi največkrat pomaga pri peki,« je izdala Anuškina mama Marija. Dodala je še, da, odkar je upokojen, zelo rad stopi za štedilnik in pripravi kaj dobrega. »Moje jedi so vedno presenečenje, predvsem pa se trudim, da je pripravljena hrana zdrava. Nekatero slovenske jedi so zame še vedno premastne,« je razložil naš gostitelj. Vseh receptov

Bregenz leži ob Bodenskem jezeru. Na enem od izletov po jezeru je na otoku nastala tale Anuškina fotografija.

Babica Marija in hčerka Brigitte s prijateljem so na fotografiji, ki jo je »pritisnil« Franz ob enem prejšnjih božičev.

Na Bistrici je med našim obiskom že vladalo praznično razpoloženje. V božično okrašeni kuhinji so se na mizi znašli piškoti, ki jih je pomagal peči tudi Franz.

iz slovenskih kuharskih knjig še ni preskusil, čeprav jih zna vse prebrati. Slovenščino namreč odlično razume, težave so le, ko je treba kaj povedati. Marsikatero anekdoto bi lahko zapisali, ki se je zgodila zaradi jezika ob njegovem prvem obisku v slovenski trgovini ali na pošti. Danes se lahko pogovori z vsemi. Pozimi pa je tako ali tako več časa za klepet in za druženje, v drugih letnih časih pa Franza čaka delo na polju. Na Bistrici se je naučil voziti traktor in uporabljati kmetijske priključke. »Ni ga dela, za katerega ne bi poprijel. Postal je pravi Bistričan. Ne vem, kje bi našli tako dobrega zeta, kot je on,« ga je pohvalila tašča Marija.

Rojstno mesto Bregenz

Čeprav je Slovenija njegov drugi dom, nostalgija po Bregenzu ostaja. Glavno mesto pokrajine Vorarlberg je znano po Bodenskem jezeru, kamor pride vsako poletje na tisoče turistov. Tudi z Anuško sta se večkrat popeljala z ladjo po jezeru, na izlet pa povabila tudi svoje sorodnike in prijatelje, ki so pripotovali tja iz Slovenije. Mesto je tudi odlična izletniška izhodiščna točka. Nedaleč v stran so švicarske Alpe in tudi Nemčija, kljub temu je Bregenz obdržal vse kulturne in zgodovinske značilnosti prijetnega avstrijskega mesta. »Ne vem, ali bi ga lahko primerjal s katerim od slovenskih mest, kajti vsako mesto na svetu je lepo samo po sebi. Poleg tega mislim, da bi bil pristranski, saj je Bregenz moje rojstno mesto, in ko človek govori o rojstnem kraju, takrat začne srce hitreje in prijetneje biti.«

Dobro in slabo

Slovenija se približuje Evropski uniji, ki bo dobila s prvim januarjem skupno denarno valuto - evro. Franz pravi, da je zamisel po eni strani dobra, saj za potovanje skozi Evropo ne bo več potrebno zamenjati na primer grških drahem ali španskih pezet v avstrijske šilinge in nemške marke, nato pa te v belgijske franke ali švedske krone. Po drugi strani pa to ni dobro, saj bodo evropske države s tem na neki način izgubile del svoje identitete. Tudi nad zamisljo o Evropski uniji je nekoliko skeptičen. »Vsaka stran ima svoje dobre in slabe plati,« je razložil, bojim se, da se bo zgodilo tako, kot se včasih zgodi pri vseh velikih družinah, in sicer, da se sorodniki med sabo sprejo. Vendar pa meni, da je za Slovenijo dobro, da se približuje evropski petnajsterici, in dodaja: »Upam le, da se ne bo zgodilo kot na Madžarskem, kjer so svoja podjetja in deželo prehitro razprodali tujcem.« Sicer pa to ni najpomembnejše. »Najpomembnejše je,« pravi Franz, »da se ljudje razumejo med seboj. In na Bistrici smo pravi dokaz za to.«

D. Fujs

**Dosežek
Draga
Škrabana iz
Murske
Sobote**

Za vsako bolezen je rož'ca

Upokojenec Drago Škraban ima konjiček kot marsikdo drug, ki ljubiteljsko kuha žganje, vendar je velika razlika, saj on ne pripravlja le ene, dveh ali treh vrst šnopsa, ampak je dosegel rekord, ki mu ni enakega: sto vrst!

Predme na mizo v kuhinji je postavil sto 2,5-decilitrskih stekleničk s prav toliko različnimi pijačami. Največ - osemindeset - je bilo zeliščnih žganj, potem - osemnajst - žganj iz južnega sadja, naslednja vrsta so bila - sedemnajst po številu - domača sadna žganja, nazadnje pa še iz žganja pripravljene likerji. Seveda mi je svoje izdelke tudi ponudil v poskušnjo. Poskusil sem le zeliščno žganje komarček, za druga pa sem verjel, da so taka, kot piše na (preostalih devetindevetdesetih) stekleničkah. Naj nanizam le nekaj surovin za ta žganja, ki niso za opijanje, ampak, če vemo, da je »za vsako bolezen rož'ca«, so to pravzaprav zdravila: arnika, baldrijan, bazilika, brin, encijan, gladiščnik, glog, janež, kolmež, koper, kopriva, korenček, lapuh, lovor, luštrek, materina dušica, pehtran, perunika, rožmarin, šipek, timijan, zeler, žajbelj ... Žganja torej iz zdravilnih zelišč, ki najbrž delujejo krepilno in zdravilno. Mnogim se ni treba cepiti proti gripi, ker si preventivno (lahko tudi kurativno) pomagajo z zdravilno »kačjo slino.«

Potem sem pogledal še stekleničke žganj iz južnih sadežev: ananas, banana, fige, kivi, kokos, limona, maraskino, mandelj, rožič ... Ko pa sem brskal po stekleničkah sedemnajstih žganj iz domačega sadja, sem bil radoveden, ali ima tudi skorševega, in ga našel. V zbirki sedmih likerjev pa so ananasov, borovničev, jagodov, malinov, orehov, višnjev in iz medicine.

Ljubiteljski »žganjekuhar« Drago Škraban je razkril, da nekaterih žganj ne pripravlja povsem iz zelišč, ampak jih kuha šele v »plavišu« od sadnega oziroma bezgovega žganja. Veliko zelišč nabere sam ali ob pomoči žene, ki ima za njegov konjiček veliko razumevanja. Tako sta se letos pošteno namučila nekje pri Vadarcih, preden sta našla skorš in nabrala njegove plodove. Ker pa imajo Škrabanovi možnost neomejenega počitnikovanja na Braču na Jadranskem morju, Drago preživi letno kak mesec tudi tam in, seveda, nabira zdravilna zelišča. Tam pa je uspel dobiti tudi recept za znamenito travarico, ki je zdaj tudi v njegovi zbirki zeliščnih žganj pod številko štiriinpetdeset.

Drago Škraban je član Sadjarskega društva M. Sobota in na društvenih ocenjevanjih je doslej prejel enainpetdeset odličij, od tega sedemnajst zlatih, trideset srebrnih in štiri bronasta. Zadnji dve leti ni sodeloval na ocenjevanjih.

Ljubiteljskega žganjekuharja iz M. Sobote, ki je za letos pospravil kotle, sem vprašal, katero od žganj mu je najljubše. Odgovoril mi je, da žganja le pokuša, pije pa jih ne. Ima pa kar nekaj prijateljev, ki pridejo »pomagat«. Želi pa si, da bi kaj od zaloge tudi prodal. Žganja ima v že omenjenih stekleničkah, te pa - po dvajset stekleničk - v pletenih košaricah. Ima pa tudi košarice za deset stekleničk. Napolnjene so seveda zelo primerne kot darilo za abrahamovce, ki bi radi dolgo živeli, k temu pa utegnejo prispevati prav zeliščna žganja.

**Bo zapisan
v Guinnessovi
knjigi?**

**Štefan
Sobočan**

Mlada zakonca Martina in Janez Horvat razpeta med delom v soboški Muri, na kmetiji v Gančanih in v vinogradu v Bogojini

Oni dan me je pot pripeljala v Gančane. Zavil sem v hišo s številko 42. Tam živita mlada zakonca Martina in Janez Horvat. Družinico razveseljujeta sinova. Enemu je pet, drugemu dve leti. Mamica rada riše na steklenice in keramiko, očka pa po službi obdeluje vinograd, sodobno kletari in se veseli priznanj, ki jih dobiva za svoja kakovostna vina.

Martina je v 31. letu. Je tekstilna tehničarka in dela v soboški Muri kot kontrolorka izdelkov. Pred poroko se je pisala Jerebic in živi na domačiji svojih staršev, ki premorejo okoli osem hektarjev zemlje. Šest let je poročena z Janezom Horvatom in sta podobnih let. Priženil se je iz Bogojine in trinajsto leto lika oblačila v Muri v Murski Soboti.

Martina obudila skoraj pozabljeno naravno danost

Martina je rada risala že v osnovni šoli. Pred tremi leti jo je začel mož spodbujati, naj začne spet bogatiti svoj naravni talent. V tistem času se je namreč Janez v prostem času lotil vinogradništva in sodobnega kletarjenja. Odločil se je, da bo prideloval najkakovostnejše vino in ga sodobno stekleničil. In steklenice naj bi bile unikatno porisane. Žena se je resno lotila dela in počasi nastaja zbirka ročno porisanih steklenic. Napolnjene z odličnim družinskim vinom bodo primerno darilo. In pozneje naj bi bile na voljo tudi za prodajo turistom.

Zakonca Martina in Janez Horvat iz Gančan s sinkom Markom. V ospredju so steklenice in keramika, ki jo je porisala Martina. Janez pa kaže diplome, ki jih je prejel za odličen vinski pridelek.

Bogatita ju naravni dar in volja

Nad Bogojino je zrasla prikupna vinogradniška hiša. Kletni prostori so namenjeni sodobnemu kletarjenju. Zgornji naj bi rabili potrebam prihodnjega turizma.

Martina riše vinske motive, cvetje, ptice ... Poleg steklenic je začela krasiti še keramične krožnike, vrčke. Zelo rad riše tudi petletni sinek Gregor. Obiskuje vrtec v Gančanih. In ko je nedavno obiskal otroke v vrtcu Miklavž, ga je takoj posrečeno narisal. In ne boste verjeli, tudi najmlajši sinek Marko že zna risati. Martina riše ob večerih, ob nedeljah, takrat, ko ji dopušča čas.

Zavidanja vredne ocene za vinogradniškega začetnika

Janez je ponosen na zidanico in vinograd, ki se sonči nad Bogojino. Posebno skrb posveča pridelovanju rumenega muškata. Zadnja tri leta uspešno sodeluje na ocenjevanjih vin. Je član Vinogradniško-sadlarskega društva Turnišče. Na lanskem regijskem ocenjevanju za prekmurske vinske prvake je prejel za rumeni muškata zlato medaljo. Posebnega pomena je srebrna medalja, ki jo je prejel za vinsko sorto rumeni muškata na letošnjem kmetijsko-živliskem sejmu v Gornji Radgoni. Ima še enajst drugih priznanj, kar je veliko, saj gre šele za začetnika na tem področju.

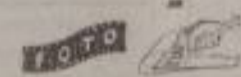
Letos so v bogojinskem vinogradu zasadili 1400 novih trt. Zavzet vinogradnik Janez Horvat je tokrat posadil trtne sadike traminca, rumenega muškata, rumenega pinota. Načrtuje oblikovanje lastne vinske znamke. V goricah že stoji prikupen vinogradniški dom. Posebna skrb je bila doslej namenjena gradnji vinske kleti. Je primerno zračna, obsežna in čista. Pred njo se oblikuje sodobna polnilnica. Zraven je prostor s stis-

kalnico. Zgornji prostori bodo bivalni. Urejeni bodo tako, da bi lahko bili na voljo tudi gostom bližnjih Moravskih Toplic.

Horvatovo vino zdaj pijejo v Ljubljani. Tam živita Janezovi sestri Marija in Anica, ki pomagata širiti dobro ime o vinu iz domače Bogojine oziroma Prekmurja.

Na Jerebicovi domačiji, na katero se je Janez priženil, znajo poprijeti za sleherno delo. Martinina mama Marija in oče Ivan sta še čvrsti korenini. Sicer pa mama zna sestri na traktor in postoriti vse na kmetiji, medtem ko je bil njen mož 34 let na delu v Nemčiji. In danes mladi in starejši z roko v roki poprimejo za sleherno delo. Znajo betonirati, zidati, pleskati, variti, orati, saditi, sejati ...

Mlado družino bogatita dar in volja. To je najpomembnejše za dosego cilja, ki pa se že uresničuje.

Franček Štefanec

Se vam zdi mogoče, da bi prišli kam v mizarstvo in našli v njej za strojem ali ob kakšnem delovnem pripomočku le dva »ženska delavca«? Česa takega najbrž ne boste odkrili pri nas nikjer drugje kot na Hoziti – pri mizarstvu Kolarič.

Že res, da je na papirju še vedno glavni mojster Štefan, dejansko pa v zadnjem času večino del opravita njegovi hčerki Sonja in Ana, saj je oče zaradi zdravstvenih težav na bolniškem dopustu. Obe sta končali štiritletno srednjo mizarško šolo v Mariboru in si pridobili enak poklic – risarska tehnica – in obe si že več kot deset let služita kruh z izdelovanjem raznega pohištva za kuhinje, dnevne sobe, spalnice in druge prostore v stanovanjih pa tudi opreme za gostinske in poslovne lokale. To po-

Sonja ob mizarških »figurah«

Delata kot mizariki, tehnični risarki ...

Ana ob delu velikokrat poslušata tudi pesem žage.

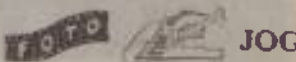
meni, da tudi rezeta oz. žagata les, ga brusita, lakirata, montirata izdelke in delata skratka vse kot moški, ki se ukvarjajo s tem poklicem. Na željo strank naredita tudi skice elementov. Tako so šli skozi njune roke tudi

Sestri Sonja in Ana se ne data moškim

določeni izdelki pri opremljanju Obrtne zbornice Lendava, gostišča Torcida v Lakošu, gostišča Iris v Lendavi idr. Doma se pogovarjajo, da bi prihodnje leto postala nosilka dejavnosti ena od njih in da bi zaposlili tri nove delavce, saj se je povpraševanje po njihovih izdelkih in storitvah zelo povečalo.

Ko nista v delavnici

Tako Sonja kot Ana sta zaenkrat še samski. Po značaju sta si precej podobni, in sicer imata obe zelo radi potovanja, turistična ali službena. Tako sta bili poslovno že v Beogradu, v Nemčiji, na Madžarskem in v Italiji. Videli pa sta tudi že Kanado, Grčijo, Švico, Romunijo ... Ana, ki je leto dni mlajša in vitkejša od Sonje, je nekaj let plesala pri folklorni skupini v okviru Kulturnega društva Hotiza. Svoječas sta tudi radi zahajali v disko. Zdaj imata vse manj prostega časa, ker ju večkrat čaka delo tudi v vinogradu. Če pa je priložnost, poslušata glasbo, bereta knjige, kolesarita ...

Franček Štefanec

Januar

Preložili promet:
do nadaljnega

Prometa po železniški progi med Slovenijo in Madžarsko še ne bo, sta v Diani družno izjavila Hanžek z našega Ministrstva za promet in državni sekretar z ministrstva za promet iz Madžarske Kazatsav. Predvideno je bilo namreč, da bo promet stekel 2. februarja, proga pa je nared že danes. Povedala sta tudi nov datum, konec marca ali v prvi polovici aprila, in nato dodala, da tudi ta ni dokončni.

Februar

Policija objavila
časopise

Soboška policijska uprava je na tiskovni konferenci (poleg drugega, seveda) sporočila, da se je zaradi varčevanja oziroma finančnih težav odpovedala dnevni časopisju. Slabo za policijo, še slabše za lopove in soferje. Policisti ne bodo mogli brati časopisov, zato bodo več na terenu, zato bodo lažje kontrolirali udeležence v prometu in še večkrat kaznovali. Tudi za lopove bodo imeli tako več časa.

Župnik se je izkazal

Ne samo z besedami, z dejanjem je gospod Štefan Vinković, župnik v Križevcih pri Ljutomeru, pokazal, da verjame v tisto, kar pridiga. Od tamkajšnje vernice je podedoval gospodarsko poslopije. Podedovano je brez razmišljanja podaril deseterčlanski gmojno nepreskrbljeni družini, ki je prebivala v nekdanjem poslopiju Križevskih opekarn.

Hotiza - jara kača

Spet je prišel minister in spet zato, da bi ugotovil dejansko stanje na meji s Hrvaško. Tokrat je bil to dr. Dimitrij Rupel. Vsi, od Podobnika in Janše naprej, naj si bodo to ministri, državni sekretarji ali strankarski vodje, imajo edini koristi od teh obiskov. Če drugega ne, dobijo dnevnice. Hrvaški policisti se kar naprej lepo sprehajajo na naši strani. Gospod minister so se tudi lepo sprehodili po spornem terenu, vendar do broda in Mirišča, ki velja za sporno zemljišče, diplomatsko niso prišli. Raje so izjavili: »Nisem inšpektor, da bi lahko potrdil, da se je slovenska policija umaknila z meje na Muri.«

Dvanajst talcev krivih
za spor

Če kje, potem imajo največ problemov s poimenovanji pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Potem ko so nekako spravili v red Videm oziroma Jurij, je zdaj nastopil problem s preimenovanjem šole. Eni bi radi, da bi se šola poimenovala po dvanajstih talcih, ki so bili med vojno mučeni in na koncu ustreljeni, občinski svetniki, ki imajo škarje in platno, pa so proti. Nekoč se je šola po talcih že imenovala. Edini svetnik, ki je bil za preimenovanje, je odstopil.

Begunci - drugič

Nekaj se je zganilo v pokrajini. Ni se še polegel prah zaradi nenadne preselitve beguncem v Vidonce, že je zavrelo v Prosenjakovcih. Tamkajšnji predstavniki so se dobili z moravskim županom in skupaj ugotavljali dejstva. Župan je namreč po radiu slišal, da namerava država (namesto razmišljanja o ukinitvi doma) v domu v Prosenjakovcih nastaniti še več prebžnikov. O tem seveda niso nikogar ničesar vprašali. Nekoč je država za protiuslugo obljubljala moderno cesto, se je pa po tej cesti peljal poslanec Gerenčar in izgubil registrsko tablico, se je spomnil Tibor Voroš. Občani razmišljajo pravilno, država pa se obnaša mačehovsko. Nihče od tistih, ki so jim prebžniki razbili ali ukradli avtomobil, ni dobil tolarja odškodnine.

Marec

But novi šef
SLS + SKD

V soboški kinodvorani so imeli prvi redni in volilni kongres nekdanje ljudske stranke in izvolili novega šefa. Kongres se je začel z dveurno zamudo in se zavlekel v pozne jutranje ure naslednjega dne. Čigav je But, so se spraševali. Janšev, Drnovškov, Podobnikov ali pa, kar je končno tudi mogoče, Butov. Odgovor se bo pokazal pozneje. Tudi sprememba imena stranke naj po Butovem mnenju še malo počaka.

Beg iz Alcatraza

Kot v ameriškem filmu se je zgodil pobeg iz mariborskih zaporov. Ivica Pintarič in Tomi Makoter (sin svoje mame s Cvena) sta pobegnila 11. marca med 19. in 20. uro. V tem času vlada nekoliko drugačen režim, saj se zaporniki hodijo prhat in so tako ne samo vrata celic, ampak tudi številna druga rešetkasta vrata odprta. Prebila sta se do učilnice, tam prežagala rešetke, skočila na tri metre nižje dvorišče, se povzpela na neko stropo in od tam krenila na svobodo. Pintarič je sedel zaradi posilstva, Makoter pa zaradi izsiljevanja.

Radenci:
peta salamiada

Na prvi salamiadi je sodelovalo kakšnih dvajset tekmovalcev. Zdaj, po petih letih, si je konkuriralo že več kot osemdeset izredovalcev salam iz prekmurškega in stajerskega dela Slovenije pa tudi od drugod. Šestčlanska komisija je letos razglasila za največjega mojstra salam Sandija Jerenca iz Boratave. Osem salam s tega tekmovanja gre na republiško prvenstvo v Sevnico.

Evangelijani dobili
prvega škofa

Na občnem zboru Evangelijanske cerkve (ki je najvišji zakonodajni organ te cerkve) so izvolili škofa in inšpektorja. Novi škof je postal dosedanjí senior g. Geza Erniša. Tudi novi inšpektor je stari - g. Aleksander Kečmar. Mandatna doba obeh traja šest let. Na sinodi so izvoli tudi novega vojaškega vikarja. Vojake evangelijane bo v vojašnicah duhovno oskrboval g. Leon Novak, duhovnik v Soboti.

Kdo bo tebe ljubil,
knjižnica?

Gornjeradgonski svetniki so dokončno odločili, da knjižnice v Soboti ne bodo financirali. Saj je regijska, saj je potrebna, saj bodo v njo hodili tudi dijaki in študentje iz radgonske okolice, ampak ... Tako kot občina Hodoš, se je tudi Radgona odločila, da regijskega objekta ne bo financirala.

April

Uspeh ljutomerske
-plehbande-

Vsako se res ne more pohvaliti z zgoščenko. Najmanj godba na pihala. To je tokrat uspelo ljutomerskim godbenikom, ki »vlečejo« tradicijo že dobrih osemdeset let. Na CD-ju je dvanajst skladb. Vse so jih odigrali na promocijskem koncertu 5. aprila. Palico za diriganje ima v roki Ignac Karba.

Soboški pevski zbor
v Združenih državah

Pesem ne pozna meja, pa tudi kontinentov ne. Tako bi lahko rekli ob novici, da je Mešani pevski zbor Štefana Kovača prepeval v Betlehemu in New Yorku. Zdaj, ko so obredili že kar nekaj držav starega sveta, enostavno niso mogli kaj, da ne bi krenili po Kolumbovi poti.

Veterani vojne
Ljutomer

Imeli so letni zbor in pregledali svoje delo ter naredili načrt za naprej. Le-ta naj bi vseboval tudi pobudo, da bi se v veteransko akcijo vključilo čimveč ljudi. Prostovoljci, obveščevalci, pripadniki civilne zaščite itd. Normalno, da članstvo v taki organizaciji prinaša tudi razne bonitete, zato kandidatov verjetno ne bo manjkalo. Morda se bo našla še kakšna novodobna partizanska mamica ...

Romi in policija

Kombinacija, za katero vsakdo ve, kakšni so odnosi med njima. Tokrat je bila zadeva nekoliko miroljubnejša. Na pobudo soboškega direktorja policije g. Aleksandra Jevška so se srečali generalni direktor policije Marko Pogorevc in preostali, na drugi strani pa predsednik Romske zveze Jožek Horvat - Muc in njegovi. Ugotovljeno je bilo (med drugim), da Romi niso storilci kakšnih hujših kriminalnih dejanj. G. Pogorevc je zagotovil, da bo imela policija enak odnos do vseh prebivalcev (in tako tudi do Romov).

Beltinske zdrahe

»Nisem edini, ki ne razumem županove politike,« je izjavil beltinski podžupan (SDS) g. Janko Bezjak, ko je odstopil. Županu Kavašu tudi očita, da ne zna izkoristiti umskega človeškega potenciala, ki je na voljo v občini. Na odločitev za odstop so vplivali člani SLS, češ da on, Bezjak, ne opravlja dela.

Maj

UEFA v Soboti

Maj je primeren mesec za izlete, kar vedo tudi gospodje pri evropski nogometni zvezi. Prišli so, kot komisija, Švicar, Nizozemec in Turak, da si ogledajo stadion NK Mura v Fazaneriji. Ugotovili so, da je stadion v zelo lepem okolju ter primeren za tekme na evropski klubski ravni in nižjih selekcij reprezentanc. Ob tem so imeli seveda še nekaj pripomb, ki pa niso bile bistvene. Bistveno je to, da naši fantje s svojim žogobrcem Evropi ne pridejo do glečnjem.

Trojčki v Martjancih

Nataliteta v Sloveniji ni kaj prida. To je seveda blago rečeno, saj je zadeva veliko hujsa, zato smo vsakega novorojenega Slovenca toliko bolj veselili. Tokrat se lahko veselimo treh novih Martjančarjev. Saše, Davida in Kaje. Prepričani smo, da so jim vile rojenice in sojenice zagotovile lepo prihodnost.

Ohraniti narcise

Vsi Veržejci se dobro in radi spominjajo majske prireditve Mesec narcis, ki je na trg oziroma travnike okrog njega privabila staro in mlado od blizu in daleč. Prireditve se je selila z enega prostora na drugega, dokler na koncu ni usahnila. Tudi narcis na veržejških travnikih je vse manj. Zdaj je občina kupila del travnika, kjer rastejo narcise. Morda prihajajo za »fankiisnice« spet lepši časi.

Spomenik,
ki vse bolj veže

Pred slabim desetletjem je bilo kar lepo število tistih, ki so zagovarjali tezo, češ da je treba ruski spomenik v Soboti podreti, preurediti, mu spremeniti podobo in osnovni namen. »Zame je velika čast, da v tem mestu polčim venec pred Spomenik zmage ljudem, ki so pred 56 leti žrtvovali svoja življenja za svobodo.« S temi besedami je veleposlanik ruske federacije Tigran Karaňanov položil venec in počastil spomin na padle rojake.

Svetovni prvak
- že tretjič

Dvainštiridesetletni Sobočan Vojko Praha postavlja svetovne rekorde kot za šalo. Vsak njegov rekord je potrđila svetovna letalska zveza FAI v Švici. Zadnji rekord je takšen: v 60 minutah se je dvignil z jadralnim motornim padalom ob hitrosti 80 km na uro na 4435 metrov. Istočasno je hotel izboljšati višinski rekord (5.380 m), vendar mu to zaradi velikega mraza ni uspelo. Njegovi uspehi so že vzbudili mednarodno zanimanje.

Junij

Prekmurje propada

Društvo Prekmurcev v Ljubljani je organiziralo okroglo mizo na temo Razvojni problemi Prekmurja. Demografsko staranje, slabi gospodarski rezultati in razvoj, agrarna prenaseljenost in še bogve koliko skrb zbujujočih podatkov so številni razpravljajci navedli za vzroke nezadržnega nazadovanja slovenske severovzhodne pokrajine. Najbolj žalostno pa je, da dejstvo, da Prekmurje ponovno postaja Sibirija, nikogar ne skrbi.

Vouri novi direktor

Kljub rahlemu uspehu - četrto mesto ob koncu sezone -, se NK Mura ne more izkopati iz težav, ki ga spremljajo že nekaj časa. Odhajanje predsednika kluba, odhodi igralcev, ki so ali pa tudi ne izpolnili pričakovanja, odhod trenerja Luke Bonaciča in številni drugi problemi tarejo soboške vodstvo, nogometase in navsezadnje ljubitelje nogometa. Koliko bo na stanje soboškega nogometa vplival Jaže Vouri, ki je na direktorskem stolčku NK Mure zamenjal Ervina Kečmarja, je zaenkrat še prezgodaj govoriti.

128 sort
na enem mestu

Kaj zanimivo idejo so dobili pri Vinogradništvu Steyer iz Plitvice. Na enem mestu želijo posaditi vinski trto od vsepovsod, kjer gojijo to zlahko rastlino. Trenutno krasi njihov »kombinirani« vinograd 128 sort in selekcij vinske trte, ki prihajajo iz Slovenije, Avstrije, Nemčije, Hrvaške, Madžarske in Italije. Sajenje takšne trte ni iz trte zvito, saj ima vsaka rastlinica svojega botra. Med številnimi botri sta bili letos tudi pevka Branka Kraner in igralka Vita Mavric.

Deset let samostojni

Tudi veliko Pomurcev si je ogledalo televizijski prenos prireditve ob deseti obletnici samostojnosti. Kulturni program je bil nekoliko nenavaden. Parkirišče pred parlamentom se je spremenilo v polje različnih barv, preprog, peska in sončnic. Osnova vsega bi naj bili sejalec in seme ter njuna simbolika. Nekaterim je bila prireditve všeč, nekaterim sploh ne. Enako velja za tuje goste. Nemcem na primer je bila všeč, avstrijski novinarji pa so kamere pospravili že med prireditvijo. Nekaterim ni bilo všeč, da je nadškof Franc Rode z »Guten Abend« pozdravil nemškega zveznega kanclerja Schröderja. Na splošno je bila Slovenija ob tem jubileju pohvaljena.

Julij

Rakičancu evropsko priznanje

Na letnem kongresu Evropske zveze za kirurgijo srca in ožilja v Budimpešti je študent medicine Denis Berdajs iz Rakičana predstavil raziskovalno delo na temo anatomija aortnega korena. Njegovo predavanje so zdravniki z zanimanjem poslušali, bili navdušeni in ga na koncu nagradili z Rabagovo nagrado, ki jo sicer podeljuje Sklad mednarodne zveze za kardiološko kirurgijo. Bomo mladega strokovnjaka znali izkoristiti?

Ciccolina v Petišovcih

Na največjem slovenskem srečanju motoristov Bikers Weekend se je zbralo dobrih 2000 motoristov iz vse Evrope. Številne nastopajoče, med njimi kar nekaj zvenečih imen evropske pop glasbe, je zasenčila nekdanja poslanka v italijanskem parlamentu Ciccolina. Zdej Italijanka, nekoč pa Madžarka Stallerjeva Ilonka je dokazala, da je kljub letom še vedno v formi. Mračica motoristov se je prerivala pod odrom, ona pa je počela takšne vragolije, da res nihče več ni mogel dvomiti, ali je punca še nedoželna ali ne.

Umor po naročilu

V Murski Soboti se je začel proces desetletja. Na zatačno klop je sedlo šest obtoženih, ki naj bi tako ali drugače sodelovali pri umoru podjetnika Janka Makoterja s Cvena. Glavna obtoženka je domnevna naročnica umora svojega soproga, direktorica podjetja Makoter, d. o. o., Milica Makoter. Menda je plačala šestdeset tisoč nemških mark dvema Lendavčanoma, da spravita na oni svet njenega moža, pozneje pa še sina. Vsi obtoženi zanikajo vpletenost v umor.

Svetovno prvenstvo

Organizacija 8. svetovnega vojaškega prvenstva v triatlonu v Murski Soboti naj bi promovirala Slovenijo in Mursko Sobotu. Koliko te promocije smo dejansko »pokasirali« in koliko je vredno, je vprašanje, dejstvo pa je, da je bilo med domačini pa tudi tranzitnimi potniki precej vroče krvi, saj so bile ulice pa tudi ceste za nekaj časa zaprte, in če si še tako blodil po mestu, iz labirinta nisi mogel. Na koncu so bili vsi zadovoljni, nekateri celo navdušeni. Otvoritvene slovesnosti se je udeležilo 1500 državljanov in Helena Blagne.

Avgust

Novi milijonar

Stavni listič lota, ki je zadel rekordnih 207 milijonov tolarjev, je bil vplačan na prodajnem mestu pri Vidi Potrbini v Lendavski ulici v Murski Soboti. Do rekordnega zneska je prišlo, ker že nekaj kol zapored ni bilo listka s sedmimi zadetki, zato so bila vsa stavna mesta po Sloveniji močno oblegana in so se igre na srečo udeležili tudi taki, ki tega še nikoli niso počeli. Neznani srečnej izpolnil sistemski listič. Prekrižal je 10 števil in tako odigral 120 kombinacij. Ko mu bodo odbili vse davke in prispevke, bo dvignil 177.789.867 tolarjev.

Bron v Dragotince

Šestindesetletni Karli Vrbanjak se je s še dvema rojakoma udeležil svetovnega prvenstva veteranirov v atletiki, ki je bilo v avstralskem mestu Brisban. Karli sicer spada med najboljše pomurske veterane maratonce, zato ni čudno, da mu je uspel veliki met: skupaj z Rajkom Župančičem in Alešem Miheličem iz Ljubljane je v kategoriji do 45 let pritekel bronasto medaljo. Kje drugje kot pred gasilskim domom v Dragotincih je bil prisrčen sprejem. Tako kot športnik je tudi gasilec.

Novi duhovnik

»Dragi naši gostje iz Slovenije in tudi Madžarske, lepo vas povabimo, da na tem bogoslužju vsi v cerkvi, bažji hiši, z nami praznujete nedeljo, Gospodov dan.« S temi besedami je nagovoril na dvojezični maši svoje vernike in goste novi dušni pastir na Gornjem Seniku Feri Merkli. Po smrti Janoša Kucharja porabski Slovenci niso imeli rednega duhovnika. Da slovenska beseda in pesem v gornjeseniški cerkvi nista utihnili, je skrbel duhovnik Ivan Camplin.

Praznik v Mali Nedelji

Priveditev se je začela z mimohodom konjenikov, muzikantov, gasilcev, predstavnikov društev in s kočijo, v kateri sta sedela domača vinska kraljica Marija Zmazek in predsednik društva vinogradnikov Mala Nedelja Danilo Horn. Govor je imel predsednik KS Vilko Vajda. Potem je govoril še ljutomerski župan Jäze Spindler, ki je predhodnega govornika nekoliko popravil. S tem lahko nekako ponazorimo tukajšnje razmere. Zna biti, da bodo kdaj v prihodnje svoj krajevni praznik - spomin na leto 1867 - praznovali kot občinskega.

September

Prlekija

v Ljubljani ali ...

... okupacija Prlekov v eni sliki. Že tradicionalno srečanje Prlekov in prijatelj Prlekije je tokrat potekalo v ljubljanskih Križankah. Ljubljanskim Prlekom je prišlo na pomoč še kakšnih štiristo pravih, ki so se v prestolno mesto, mesto županje Vike, pripeljali z vlakom. Prleki so dali vse in pokazali vse, kar zmorejo. Enainštirideset stojnic je zmanjalo domačo obrt, pijačo in jedi, 147 nastopajočih pa je predstavljalo glasbo in besedo. Bogue, ali obstaja takšna prisrčnost ob promociji Slovenije v tujini?!

Orači orjejo slabše ...

kot prejšnja leta. Na svetovnem prvenstvu v oranju, ki je bilo letos na Danskem, je bil Jäze Zver 25, Anton Nežič pa 40. Iz 21 držav je prišlo 42 tekmovalcev. Nekaj opravičil za relativno slabo uvrstitev seveda je. Na primer: najprej se sploh ni vedelo, ali bo ministrstvo sodelovanje financiralo. Zaradi tega tudi ni bilo toliko priprav. Na koncu so denar zagotovili sponzorji. V dobi stare, dobre Jugoslavije je dosegel na tovrstnih tekmovanjih Jožef Režonja 12. mesto. Najboljši orač za leto 2001 je iz Danske, takoj za njim je Avstrijec.

Zichyji dobili nazaj

Po osmih letih pravljanja se je končal boj za zapuščeno beltiške grofice Marie Zichy. Izgubilo je kmetijsko gospodarstvo Rakičan. Grofica ni imela potomcev. Ti, ki bodo dobili 1.100 hektarjev zemljišča (njive, pašniki in gozdovi) in seveda tudi beltiško graščino, živijo v Avstriji in Italiji in so uvrščeni šele v tretji dedni red.

Upor Romov

»Če otroci ne bodo dobili brezplačnega kosila, ne bodo hodili v šolo,« je rekla predstavnica črenšovskih Romov. »Med otroki v šoli ne bomo delali razlik,« je rekel ravnatelj črenšovske šole Štefan Ftičar. »V naši občini je veliko družin, ki imajo manj dohodkov kot romske družine,« je rekel črenšovski župan Anton Törnär. Padla pa je tudi hudo nevarna gračnja: »Romom bomo spomladi dali zemljo, na kateri si bodo lahko pridelali zelenjavo! Enkrat smo jim jo že dali, potem pa so na njeni gojili koprive.«

Oktober

Železne dveri priprte

Menihi benediktinskega reda so vedeli, kam je treba postaviti samostan, da se bodo lahko v miru posvetili molitvam in seveda tudi - življenju. Postavili so ga v lep, gričevnat svet nad Ljutomerom. Med vojno je bil menda zanimiv celo Göringu, po vojni pa je postal državna last firme Ljutomečan in kot večina dvorcev in podobnih stavb je začel propadati. V bistvu, kljub manjšim obnovam in sanacijam, propada še danes. Zdej, ko je novi lastnik Ljutomečana Marko Slavnik dvorec prodal nekdanjim lastnikom - benediktinskemu redu -, pa so na občini dvignili halo, češ mi bi ga kupili. Kakorkoli: kaže, da se Železnim dverim pišejo lepši časi.

Škaper strelec desetletja

Ob desetletnici samostojnih državnih nogometnih prvenstev sta pripravila Nogometna zveza Slovenije in Združenje nogometnih prvotigašev slovesnost, na kateri sta razglasila vse, kar je bilo ali je najboljše v tem obdobju (igralci, trener, strelec, klub). Za najboljšega strelca so oklicali Štefana Škaperja iz Beltince, ki je v tem času 130-krat zaresel mrežo nasprotniku. Z devetim letom je začel pri pionirjih Mure, še pred osamosvojitvijo odšel k Olimpiji, se spet vrnil, igral za Beltince ... Zaradi poškodbe gležnja trenutno ne igra. Da je najboljši strelec, je izvedel iz časopisov. Na prireditve ga niso povabili.

Kelti, naši someščani

Dolgo je bila naša pokrajina arheologom dokaj dolgočasna. Zdej, ob gradnji avtoceste, so se zadeve naenkrat spremenile. Že samo območje med Bakovci, Krogom in Soboto je bilo v vseh zgodovinskih obdobjih gosto poseljeno. V podaljšku Tomsčeve ulice proti kanalu (v Soboti) so nedavno odkrili keltski zaselek in grobišče z okoli tridesetimi gomilami. Takšen tip keltskega domovanja doslej v Sloveniji še ni bil odkrit. Kelti so prišli v Mursko Sobotu okoli leta 350 pred našim štetjem.

Bo šel Reflex iz Radgone?

Murda, tako pravi Robert Kremp, ki je sicer tudi kandidat za podjetnika leta. Še kar dobro stojajoča firma, ki se lahko pohvali s kar nekaj referenčnim objekti po Sloveniji, predvsem pa v Ljubljani, ima občutek, da jo lokalni problemi preveč ovirajo pri razvoju in poslovanju, nasploh. Kljub lepemu objektu in velikemu parkirišču v Podgradu imajo pripravljen rezervni scenarij za odhod v drugo občino. Zadeva je resna, in če bo namesto pametnega dogovora prevladala trma, se bo verjetno razpletlo v obojestransko škodo.

November

Janica v Moravcih

Janica Kostelić obvlada svoj posel, kar je dobro pokazala v času okrevanja v Moravskih Toplicah. Dobro smuča in obvlada stike z javnostjo in razume se na posel. V tukajšnje zdravilišče je prišla po tretji operaciji in prepričana je, da bo še letos tekmovala. Z vsemi storitvami tukaj je bila več kot zadovoljna. Nekoč je bila vesela, da je lahko trenirala z našimi dekletji, zdaj pa se je takole izrazila o njih: »Nisem jih videla sto let (smeh), tako da ne vem, kaj se dogaja pri njih.« Janica je dejansko zvezda!

Večernica 2000 Lainščku

Na prireditvi Oko besede, ki jo je že šestič zapovrstjo organiziralo Podjetje za promocijo kulture Franc - Franc, so podelili zdej že dokaj laskavo nagrado - večernica 2000 časopisnega podjetja Večer. V konkurenci je bilo kakih sedemdeset mladinskih ali otroških knjig, katere je morala prebrati in se nato odločiti dokaj kvalificirana žirija. Izbrali so knjigo pravljic Mislice pisatelja Ferija Lainščka.

Tjaša po Jerneji

Slovenija je dobila novo kraljico. V spremstvu vitezov vina so na slovesnosti v novogoriškem hotelu Perla ustoličili vinsko kraljico. Direktor Pomurskega sejma Janez Erjavec je okronal Tjašo Koroša iz Ključarovec pri Ljutomeru. Krono je nasledila po rojakinji Jerneji Bratusi. Postati vinska kraljica ni enostavno. Splošna razgledanost, poznavanje vinogradništva in vinarstva, znanje o ponudbi vin ter znanje tujih jezikov so osnovne odlike, ki jih morajo pokazati kandidatke. Tjaša je Zoisova stipendistka in končuje študij gradbeništva.

Avstrijca ne bo v Soboto

Mestna občina Murska Sobotu se je odločila, da bo prekinila pogodbo s tujim partnerjem MS City Investment s sedežem v Lendavi, ki je nameraval kupiti zemljišče na vogalu Koceljeve in Slomškove ulice in zgraditi objekt s poslovno-trgovsko-turistično vsebino. Po besedah občinarjev so pogodbo prekinili, ker v tem partnerju niso videli garancije, da bi se načrti realizirali. Tempo gradnje v središču bo upočasnen, po drugi strani pa bo dobila občina na račun neizpolnitve pogodbe kakšnih 40 milijonov tolarjev, kar pa tudi ni slab »biznis«.

December

Sportniki leta

Športno uredništvo Vestnika je letos že 38. organiziralo izbor najboljših športnikov, športnic in športnih kolektivov Pomurja za leto 2001. Bralci Vestnika so prvo mesto prisodili Valterju Pajiču, članu strelske družine Kolomana Fisarja s Tišine in atletinji Sonji Roman. Športni novinarji (Oste Bakal, Franc Bobovec, Mario Čep, Gorazd in Tonček Gider, Franc Horvat, Feri Maučec, Bojan Peček, in Miha ter Niko Šostarić) pa so izbrali Sonjo Roman in nogometaša Milana Osterca, ki trenutno igra v Izraelu. Športni kolektiv št. 1 je postal Odbojgarski klub Pomurje Galax.

Kolo sreče v Moravcih

V Moravskih Toplicah so odprli v okviru Term pravo igralnico. Casino 3000 ima štiri ameriške rulete, štiri mize za igre s kartami in 49 igralnih avtomatov. Igralnica spada k Casinoju Maribor, predsednik njene uprave pa obljublja, da bodo poleg iger na srečo v teh prostorih tudi razne druge vzporedne otvoritve. Pričakujejo, da bo največ gostov iz sosednjih držav, računajo pa seveda tudi na domače. Že ob otvoritvi se je nekemu Gorenjcu prikazala sreča. Zadel je 150.000 avstrijskih šilingov.

Vprašaj nad porodnišnico

Ob izteku leta sicer poteka gradnja soboškega ginekološko-porodnega oddelka po načrtih, vse pa kaže, da se bo prihodnje leto začelo zapletati. Uprava bolnice je dobila dopis od države, v katerem sporočajo, da bo prihodnje leto gradnja potekala etapno, glede na razpoložljiva sredstva. To lahko pomeni marsikaj. Med drugim tudi to, da gradnja ne bo dokončana do septembra prihodnjega leta. Direktor bolnišnice zeankrat še ni obupal in optimistično zre na razplet.

Zapora šele januarja 2002

Direkcija R Slovenije za ceste je odločila, da bo začela z gradbenimi deli na mostu na Petančevih šele po bazičnih in novoletnih praznikih. »S tem bo Direkcija prispevala k boljši preločnosti prometa v času praznikov in boljšemu prazničnemu razpoloženju,« so zavili v lep besedni celofan odločitev, da letos na mostu ne bodo ničesar delali. Tisti, ki most uporabljajo, pa menijo, da bi jim direkcija praznike polepsala, če bi most že odprla.

Jäze PISO
Riso Endre

VESNA LAISSANI

direktorica Izobraževalnega centra Rakičan, Ljutomer

1. Obeta se nam lepo, pozitivno leto, polno harmonije, ljubezni in prijateljstva. Dali bomo »dvojko« revščini, neznanju, lakoti in vojnam. V EU bomo stopili v letu 2004 (2 x 2), čaka nas še veliko pogovorov, veliko bomo »gagali« in se počasi, po račje sprehodili do vrat Evrope. V gospodarstvu in parlamentu se bo zgodil drastičen preobrat – ženske bodo zasedle ključne položaje, moški pa bodo skrbeli za dom in otroke. Največji dosežek medicine – moški bodo rodili, poprečna pomurska družina bo štela 4 otroke, zaradi moške rodnosti (dobro, da gradimo novo porodnišnico). Največ uspehov bodo imela naslednja znamenja: ribe, raki, dvojčki, biki, kozorogi, ovni in tehtnice (vsa so v paru).

2. Nogometnašem, svetovnim prvakom bi dala praktično nagrado – zaposlila bi jih v našem ICR-u kot animatorje izobraževanja. Zaradi njihove popularnosti bi bili vsi naši tečaji in seminarji polno zasedeni, da bi morali širiti grajske zidove. V žogi bi bilo nakopičeno znanje kot poštenost, iznajdljivost, moč, javni nastop, pogum, kreativnost in potem bi to znanje vsi z veseljem »brcali« doma in po svetu (dohbili bi nagrado za inovativnost).

3. Nikakor ne bi klonirala Osame bin Ladna, ki je s svojimi negativnimi idejami okužil svet z vojno, sovraštvom in žrtvami. Z veseljem bi klonirala odločno Prlekinjo, Viko Potočnik, županjo, ki je »vrezala kvinte« Ljubljancanom. Za Pomurje bi potrebovali 26 Vik, za vsako občino, da bi naredila red v gospodarstvu in drugod, da bi hitro zgradila zelo potrebno avtocesto in bi v svojih programih poudarila izobraževanje in znanje.

IVANKA AJLEC

receptorka v kampu Zdravilišča Moravske Toplice, študentka tretjega letnika Visoke šole za turizem v Portorožu, M. Sobota

1. Najdogodek prihodnjega leta je pa res lahko napovedati! Za to ni potrebno, da si vedeževalka ali da imaš v sebi sploh kaj vedeževalske žilice! Slovenci bomo svetovni prvaki v nogometu, saj smo se vendar odločili, da gremo vedno naprej!

2. Nogometno moštvo, ki bo postalo svetovni prvak (je pa itak jasno, da bomo to mi), bi nagradila z 11 nogometnimi žogami – lepimi, novimi, okroglimi, veselo pisanimi. Meni se namreč vedno, ko gledam nogometne tekme, ti fantje neskončno smilijo. Kar vseh enajst ima eno samo žogo in za to morajo tekatiti po celem igrišču, jo brcati sem in tja, zabijati proti голу. Mislim, da bi jim bilo veliko lepše, lažje in svetovni prvaki bi si res zaslužili, da bi imeli vsak svojo nogometno žogo.

3. O kloniranju je bilo že toliko povedanega, da se mi zdi, da smo prav vsi premišljevali o tem, koga bi klonirali in koga ne bi, če bi imeli to možnost. Hvala bogu je nimamo in upam, da je ne mi in ne kdo drug ne bomo imeli tudi v prihodnjem letu. »Želje« po tem, koga bi in koga ne bi, se dnevno spreminjajo, pač odvisno od razpoloženja, od dobrih in grdi del ... Naj ostane skrivnost, kako je s temi imeni pri meni. V vsakem primeru bi bili eni prizadeti in užaljeni, drugim pa bi se dobro zdelo, jaz pa bi o njih že naslednji dan spremenila mnenje ...

Velika TRIPENKETA

Decembrska tri vprašanja za šest znanih Pomurcev

1. Ste vedeževalec. Napovejte najpomembnejše dogodke v letu 2002.
2. Pri nogometni zvezi Slovenije odločate o finančah. Kako boste nagradili igralce, če bodo postali svetovni prvaki?
3. Navedite (utemeljite) osebo, ki je nikakor ne bi smeli klonirati in eno, ki bi jo nujno morali.

BLOW UP d.o.o.

ANTON WEINGERL

direktor TV AS, M. Sobota

1. Za mene vsekakor preselitev v nove prostore, ki jih gradimo. V javnosti se pojavi ideja o postavitvi določenih kontrolnih točk na mostovih reke Mure za kontrolo pretoka med Ljubljano in Prekmurjem - odcepitev v pripravi. Zahodna demokracija in kultura več nikoli ne bosta taki kot doslej. Vse večja kriza na vidiku.

2. Ker na žalost ne bodo postali svetovni prvaki, se bodo morali navaditi na skromnost.

3. Predvsem ne politikov, razen morda svetlih izjem. Nujno bi morali ljudske junake, kot so Martin Krpan, Robin Hood in ljudi, ki razmišljajo pozitivno v prid zemlji in življenju na njej.

JANEZ ŠTOTL

direktor BTC, PE M. Sobota

1. Kakor jaz vidim, bo najpomembnejši dogodek v letu 2002 izgradnja mostu čez Muro in prvi metri avtoceste v Pomurju. S tem se bomo vsaj malo izenačili z vesoljno Slovenijo in upam tudi, da bo ta dogodek vplival na združitev Pomurcev v enotno regijo, kar pa v pogledu bodočnosti ni čisto jasno razvidno.

2. Vsekakor jih bo treba nagraditi. Nimam prevelikega strahu, da bi bile zaradi potreb po nagradah finance Nogometne zveze Slovenije, za katere sem odgovoren, preobremenjene. V koliko pa me naši zvezdniki presenetijo in bodo dosegli eno od prvih treh mest na tem svetovnem prvenstvu, pa tudi denar za nagrade ne bo vprašljiv, saj bomo od svetovne zveze dobili toliko denarja, da bomo lahko pomagali dvigniti nivo naše države.

3. Osebo sem proti kloniranju oseb in smatram, da ne bi smeli klonirati nobene osebe, tako ne tistih, ki so nam všeč, kakor tudi onih, ki nam to niso. Vsaka oseba je namreč v svojem bivanju enkratna v dobrem ali v neumnosti taka naj tudi ostane. Vsako ponavljanje te enkratnosti pomeni samo po sebi njeno nasprotje.

MANJA KLEMENČIČ

podiplomska študentka Evropskih študij v angleškem Cambridgeu, Okoslavci

1. Vedeževalke navadno napovedujejo v simbolih, torej ... Majhna svetla zvezda bo vsaj enkrat najmočnejše zasvetila na evropskem obzorju in zagotovo dvakrat na širnem obzorju sveta. Združena evropska ideja se bo učvrstila in s svojo močjo širila vrednote strpnosti in miru prek svojih meja. Na otoku bo boljši intelektualni center spet dokazal, da je boljši »onemu drugemu«, ampak ne v nogometu.

2. Simbolična nagrada kakih 50.000 evrov bi že morala pasti na igralca. Predvsem pa jih bodo vsi skupaj napravili za slovenske junake in jim podarili status slovenskih športnih ambasadorjev.

3. Predsednik Bush je visoko na moji listi, a tokrat bom izbrala Berlusconi, ki je po moje moralno oporečen politik, trenutno pa zavira konstruktivne smernice evropske integracije. Načelno sem proti kloniranju, a svetu bi želela več profesorjev, kot je prof. Allot, ki me uči predmet Evropska unija kot pravni red na univerzi v Cambridgeu. Akademik visokih moralnih načel in klasične izobrazbe, pa še človeški povrhu.

BORIS SUNKO

direktor Doma starejših občanov Ljutomer, Radomerje

1. Ni treba biti vedeževalec za napoved najpomembnejšega dogodka za Slovenijo v letu 2002. To je brez konkurence nastop nogometne reprezentance na svetovnem prvenstvu. V svetovnem merilu pa bo najpomembnejši dogodek prihodnjega leta sojenje bin Ladnu.

2. Eno plačo poslanca Jelinčiča bi dal za stavo. Ker Slovenija tako nizko kotira, bi bil zadetek toliko vreden, da bi povsem zadostoval za dostojne nagrade nogometnašem in Katancu.

3. Mislim, da nikdar ne bi smeli nikogar klonirati, sploh pa ne politikov.

NAJ
TEKMA V
FAZANERIJU
2001

Če bi med letošnjimi bledimi žogobrcarskimi predstavami v soboškem hramu nogometa izbirali najatraktivnejšo, bi se gotovo odločili za tekmo med MURO in MARIBOROM, kjer so zmagali domači. A to ni toliko penovsko kot dogajanje ob tekmi. Ognjemet, vlečenje zastave, pretep, kraja transparenta, kazanje zadnjic in glasno navijanje - vse to so bili »vložki« obeh navijaških skupin, ki jih Pen v svoji zadnji številki leta ne more prezreti.

Razgrete navijaške riti

Naslednja (ne)logična poteza viol je bila pričakovana - zažig zajetega transparenta. Ponujeno priložnost bi lahko viole bolje izkoristile, saj so na naslednji domači tekmi med Mariborom in Publikum izobesili vse zajete transparente in zastave nasprotnih navijaških skupin. Glede na to, da delujejo po načelu »sami proti vsem«, jim je na ograji Ljudskega vrta zmanjkalo prostora za zajete navijaške rekvizite. Za lastnike transparenta, v tem primeru gringose, bi bila dokaj velika sramota in ogromna mera izzivanja, če bi viole transparent izobesile na naslednji tekmi proti Muri. Adrenalin je deloval namesto premišljenosti in transparent je izginil v plamenih na nasprotni strani stadiona, kjer je nastajal neko celo sončno sobotno dopoldne leta 1996.

Domači navijači so med obema polčasoma obljubljali, da bodo v drugem polčasu vdrti na igrišče in viole javno izzvali k pretepu. Zavzetje strateškega položaja za slikanje napovedanega incidenta je bilo zastoj. Gol, ki ga je zabil Vlado Kokol, je domače navijače delno pomiril in jih odvrnil od preskakovanja ograde.

Odisejada viol se ni končala takoj po tekmi. »Zakaj ne bi razbili še gostinskega lokala na avtobusni postaji v Radencih,« so si dejali in se ga lotili, policistom pa s tem naložili dodatno delo.

Odgovor gringosov po tekmi je bil jasen.

Začelo se je čisto nedolžno - nekaj zmetanih bakel na igrišče ... kar smo vsega hudega vajeni gledalci v Fazaneriji sprejeli z neodbravanjem, saj vemo, kako hude so kazni za slabo organizacijo tekme. A lahko res uporabljamo besede »slaba organizacija tekme« disciplinskega sodnika NZS? Seveda, toda s čigave strani gre za slabo organizacijo tekme?! Kaj ko bi Nogometna zveza Slovenije izstavila kazen neposredno državi? Navijači - ultrasi se preglavicam nogometnih klubov le posmehujejo, saj tihotapijo bakle na stadione, kakor želijo - tudi med nogami navijačic, ki se jih po pravilu na intimnih mestih ne pregljuje temeljito.

Policisti so mladega pripadnika Viol privedli k »marici« pri stadionu. Zgodilo se mu ni nič hudega. Zanimivo vprašanje bi lahko zastavili pravnikom. Kaj bi se zgodilo, če bi avtor ali lastnik transparenta sodno preganjal storilca - zmikavta? Tega pa v Sloveniji res še nismo doživeli.

IZPOVED CEPLJENEGA ŠTAJERCA

Eden od nogometašev, ki je najbolj zaznamoval prvo slovensko samostojno žogobrcarsko desetletje, je Albanec KLITON BOZGO. Ta hip brca v AVSTRILJI, a se rad vrača v našo deželo, ki mu je dala tudi potni list. Med prijatelji v SLOVENIJI je tudi Penov sodelavec FRANC BOBOVEC, ki je spisal naslednji TONIJEV (Klitonov vzdevek) portret.

Kako si padel v SLO-nogomet?

Naključje. V domačem klubu Tomori iz Berata na jugu moje domovine Albanije sem bil z 29 goli najboljši strelec, takrat tretji najboljši v Evropi. Po sredozemskih igrah v Solunu sem prišel v zagrebški Dinamo pa v Dubravo. Na pripravah na Malem Lošnju pa me je videl Mariborčan Branko Horjak. Od takrat je vse znano ...

Si po duši še Mariborčan?

Na Dunaju, kjer si služim kruh, ni slabo, toda moj dom je v Mariboru. Ostali so prijetni spomini na najlepši del moje kariere. Še sreča, da od Dunaja do Maribora ni daleč. Obstaja možnost, da ne bom več v sedanjem klubu Admir, ampak se bom preselil bolj proti zahodu.

Odkar se je rodil mali »Tonni«, zadevaš na vsaki tekmi ...

Da, 26. oktobra je moja Danica rodila »Tonija« in to je bil pravi zame doping. Sturmu sem dal v dveh tekmah tri gole, a bilo je dovolj le za točko. Kaj pomaga, če zadevam, ekipa pa izgublja ...

Beseda o malem »Toniju«?

Če bo šel po očetovih stopinjah, lahko pride do reprezentance, zakaj pa ne? Sam si mi rekel, da si svojega Robija nogometno opremil, pa ti je »ušel« k badbintonu - stvari torej ne moreš predvideti. Dvorezen meč bi bil, če bi malega silil v nogomet proti njegovi volji.

Je žena Danica opora pri igranju?

Še preveč ve o nogometu. Ko sem ji pripovedoval, kako podcenjevalno so nas (Mariborčane) sprejeli

Bilo je nekoč v Fazaneriji: Bozgo kot takrat najboljši tujec v naši ligi je na sredini, levo najboljši strelec Štefan Škaper, desno pa takratni najboljši mladi nogometaš Milan Osterc.

Kliton je Albanec, zato je obisk pri rojaku nuja - v Lendavi pri slaščičarju Nedžu.

Francozi iz Lyona, je kot iz topa ustrelila: »Vi pa jih premagajte!« Najprej sem bil ves zmeden in sam zase sem zagodrnjal: »Kaj se ti je utrgalo?« Pozneje pa se je njena želja uresničila. Liga prvakov je sen vsakega nogometaša.

Kaj pa reprezentanca?

Zadnjič sem igral za Albanijo dan po poroki, debitiral pa sem pred desetimi leti, ko smo v Atenah presenetljivo premagali Grčijo z 2 : 0.

Imaš tudi slovensko državljanstvo. Bi igral v Katančevi izbrani vrsti?

Slovenija je naredila čudež in prepričan sem, da še ni rekla zadnje besede. Razpoloženje v reprezentanci je enkratno in nesmiselno bi bilo posegati v to homogenost. Katanec že ve, kaj dela. Resnično pa se veselim uspehov slovenskega nogometa.

Nogometno Pomurje?

Rad sem igral v Soboti in Beltincih. »Žutih« mi je žal, saj imajo lep stadion. Bilo je obdobje, ko so igrali najboljši nogomet v Sloveniji. Ampak tudi v nogometu, tako kot v življenju, je vse minljivo.

Franc Bobovec

Bistro Žoga na Teznem, zbirališče prijateljev športa. Frbo bi očitno rad poletel v nebo (posebej, ker je tam žoga)!

Poročno slavlje, dan za tem pa že tekma za reprezentanco Albanije.

PO HRIBIH IN GORAH

Julijske Alpe

Ena najdaljših in obenem dokaj zahtevnih poti pelje od Vršiča do vrha PRISOJNIKA, nato se po Jubilejni poti spusti do zadnjega Prisojnikovega okna in skozenj, od tod globoko navzdol in potem spet gori v ostenje RAZORJA. S sedla med Razorjem in Planjo zavije pot dol k Pogačnikovemu domu. Tudi izurjeni planinci porabijo zanjo osem ur dobre hoje.

»Zdaj ste že dovolj izkušeni,« je rekla Marija Vild sodelavcem, Murinim direktorjem pred leti, »zato boste zmogli to pot!« Pred nami se je odpravila na Poštarski dom na Vršiču, naročila za večerjo segedin in nas čakala. Mobilnih telefonov tedaj še ni bilo, zato smo jo okrog desetih zvečer poklicali iz hotela v Kranjski Gori (potem, ko smo tam ob pijači sedeli že tri ure) in ji sporočili, da prihajamo. Na Poštarsko smo prišli po enajsti uri zvečer in dobili glasen ukor. Zjutraj so nas zbudili že ob pol šestih in pred nas postavili obilne porcije segedina. »Saj vendar še nismo lačni,« smo godrnjali. Marija pa je pribila: »Zakaj bi bil oskrbnik na škodi zaradi vaše lumparije?!« Ubogali smo in morda prav zaradi obilnega zajtrka zmogli dolgo pot.

Oktober na Aljaževem stolpu na vrhu Triglava

prostora tod še za hojo premalo. Zelo se je jezil na skopuške nemške planince, ki so pili le zastoj vodo iz rezervoarja, in jih oponašal: »Gut Wasser, Bier nicht trinken, ker je plačati müssen!« Ob štirih zjutraj je prišel na skupna ležišča in zaigral na orglice, nato pa zavpil: »Dobro jutro. Rana ura, slovenskih fantov grob. Vstanite, Jalovec vas kliče!« Kaj nam je drugega preostalo kot vstati, Francelj pa je imel že ob 6. uri prazno kočjo in je lahko v miru pospravljaj. Dekleta je rad videl, in če mu je bila katera posebej všeč, jo je vabil: »Ti, punca, pa kar pri meni ostani. Tu ni davkarije ne policije, pri meni ti bo lepo.« Bližnje skale je popisal s svojimi domisljicami. Tako je na eni pisalo: LE HODI V GORE, DOKLER JE TVOJ ČAS, SAJ KMALU BO PRIŠEL ČAS, KI NE BO VEČ TVOJ ČAS. Potem ko se mu je žena smrtno ponesrečila na Košuti, je le še eno sezono vzdržal na Špički, Jalovec in mi pa smo zgubili prijatelja.

O gorah obstaja veliko literature, ki jo pišejo in berejo planinski navdušenci. Med slovenskimi je ena najlepših Avčinova »Kjer tišina šepeta«. V njej me je posebej vznemiril zapis o Rjavini, 2530 metrov visoki sosedi Triglava, in nekega septembrskega dne sem prvič prišla na njen vrh. Vmes je bilo treba nekajkrat čisto navpično navzdol in spet gor; dovolj razburljivo, da si zapomniš. In si želiš ponoviti! Tokrat iz Kota, kjer v Peklu zavije steza desno k Rjavini, levo pa v Vrbanove špice. Ta pot je še drznejša. Drugič pa po njej spet doli ves čas z obžalovanjem, da ni na glavi čelade, ker kamenčki kar frčijo okoli. Nekje ob stezi je ostala tudi moja nova minolta, saj sem od vnetega razgledovanja pozabila nanjo.

Gore imaš rad, kakšno med njimi še posebej. Znano je, da je Borisu všeč Olševa, Naciju Peca, Lado ima rad Ojstrico, Joži Raduho, zame pa je Rjavina tisto, kar imam v višinah najraje: trdna suha skala, malo položnosti in še več vrtaolomnosti na strmo speljani poti, kjer srečaš le tiste obiskovalce, ki so veliko prehodili in so jim všeč drzne, samotne poti.

Za Panonsko nižino začne zemlja nabrekati v opojne obline, ki se nato ošlijijo v bele skalne vrhove. Našim Alpam velja Župančičev stih: »Tam zemlja je naša zakipela, zahrepenela, v nebo je hotela, v višino pognala se je kot val, a v naletu pod zvezdami val je obstal.« Slovenske gore so zaradi apnenčaste kamnine izjemno svetle in lepe. Tam za obzorjem nas vabijo. So ljudje, ki jih kliče morje, in smo taki, ki nas privlačijo gore. Tam gori je srečanje ljudi bolj osebno, pospremljeno s pozdravom in pogledom. Ko posedijo ob koči ali na vrhu popolni neznanci, si povedo kakšno o poti, o vremenu, pogosto ugotovijo, da poznajo iste ljudi, in pravijo: »Kako majhen je svet!« In dodajo: »Kako lep je svet tu gori!« Za razglede, za občutenje posebne bližine z naravo, za odmaknjenost dolinskih skrbi in zaradi polnosti življenja se je vredno naprezati v strminah, se voziti v vročini daleč do njih, porabljeni moči, se bati in tvegati ...

Ivanka Klopčič

NAJ

bolj
mastna
fotografija

je DOMEN ZVER (slika B), fotografiran je bil, ko je imel natanko 1,5 leta. ČESTITAMO!

NAJ

kosmatinec

Poslali ste OGROMNO fotografij vaših štiri- in dvonožnih kosmatincev. Pred vami je 6 KOSMATNCEV, VI izbirate NAJBOLJŠEGA, NAJLEPŠEGA, NAJBOLJ ODŠTEKANEGA ... Na dopisnico napišite črko (od A do E) vašega finalista, vsi, ki boste glasovali, pridete v boben, enega čaka nagrada. Dopisnico pošljite na naslov: Agencija VENERA, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom »Za naj kosmatinca«.

A Nisem s tega planeta, pa še slabo vidim!

B Če bi vedel, da bom v Penu, bi se postavil malo bolj na levo ...

C Jes pa se nemren genouti z mesta, ka se mi vse naklaj vleče ...

D Te fotel je saaaaamo mooooooj!

E Kda stanen, se prvo mujen, ka san bole friški ...

B. P.: »Kako pa vidva v teh hudih časih shajata? BO & JAN: »Hov, hov ... jo, jo!«

Sponzor **NAJ**
kosmatinca

NABERGOJ · VETERINARSKI INŽENIRING
MORAVSKE TOPLICE d.o.o.

V januarju izbiramo najslajši - najbolj erotičen - najbolj seksi poljub Pomurja. Pošljite fotografijo in pripisite, v čem je »fora«. Zmagovalca čaka lepa nagrada. Če prejmemo velikiiko fotografij (imen ne objavljamo, slike vrnemo), vam obljubljammo TEKMOVANJE V ŽIVO, V POLJUBLJANJU SEVEDA (kaj, kje boste izvedeli januarja).

Črno Pomurje 2001

JANUAR

Leto poprej so ujeli v Pomurju okrog 9 tisoč prebežnikov, a trend se letos k sreči ni nadaljeval. Upad je kar 70-odstoten in lepo bi bilo, če bi se tako nadaljevalo tudi leta 2002. A predvsem krajanji VIDONEC in PROSENJAKOVEC ne bodo pozabili letošnjega januarja, ko se je vaško prebivalstvo čez noč praktično podvojilo, saj so jim iz Ljubljane pripeljali veliko azilantov. Te so sicer pozneje tudi odpeljali nazaj v prestolnico, vse skupaj pa je zaznamoval umor v Vidoncih, ki se je pripetil po pretepu med iranskimi državljani - azilanti 27. januarja. Takrat je 26-letni Fariboaz SHAHI do smrti zabodel 23-letnega rojaka Asadija REZAJJA, za kar je bil jeseni na soboškem okrožnem sodišču obsojen na 10 let zapor. Z ilegalci je povezan tudi dogodek, ko je bil soboškem sodišču na zaporno kazen in izgon obsojen italijanski državljani Angel Geatan LADISI. Je eden mnogih, ki je koval dobiček na račun nesrečnežev, ki bežijo na zahod. Za nekaj podobnega, ob še nekaterih kaznivih dejanjih, je v zaporu tudi Tomi Makoter, ki je prevažal tuje ilegalce tudi v času, ko je pobegnil iz zaporu v Mariboru in je bila za njim razpisana tiralica.

V soboškem hotelu DIANA je oboroženi neznanec v srbskem (hrvaškem) jeziku receptorju Milanu LENDVAJU zavpil: »Daj pare!«. Zaradi Milanove prisebnosti je ropar odnesel le nekaj drobiža.

FEBRUAR

Pogosto za kriminalna dejanja najprej osumimo ROME, velikokrat po krivici. Tudi zato so se predstavniki romske skupnosti V MURSKI SOBOTI pogovarjali s prvim človekom slovenske policije MARKOM POGOREVCEM.

V tem času je neki mladenič v RADENCIH podtaknil najmanj pet požarov, med katerimi tudi enega zelo velikega, skupno pa je nastala večmilijonska škoda. Mladeniča so prijeli in že se je začela glavna obravnava na soboškem okrožnem sodišču.

MAREC

V starejšem delu osnovne šole IVANA CANKARJA LJUTOMER so popustili nosilci in gradbeni inšpektor je šolo zaprl. Otroci so se seveda veselili, žal pa za obnovo še do danes niso našli dovolj denarja.

Policisti so zasegli nekaj orožja »na črno«, zlasti na območju LENDAVE. Še vedno pa ga je veliko, kljub uveljavitvi nove zakonodaje, ki je omogočila legalizacijo.

APRIL

Policisti in pravosodje so začeli raziskovati (to počno še vedno) domnevne goljufije v DOMU LUKAVCI. Gre za več kot 100 milijonov tolarjev, ovadili pa so nekatere iz prejšnje vodilne garniture omenjenega zavoda.

Z osrčjem Prlekije je povezana tudi goljufija najmanj 76 predvsem kmetov, na račun katerih se je pet let okorišcal »goljufivi davčnik« z LJUTOMERSKE

izpostave DAVČNEGA URADA MURSKA SOBOTA.

MAJ

Neznana roparja, ki ju še niso aretirali, sta v KUŠTANOVCIH zavezala starejšo domačinko in ukradla kar nekaj premoženja. Še huje pa se je godilo starčkoma iz ADRIJANEC, ki sta bila pretepena in oropana. Zadeva je še bolj žalostna, ker naj bi jo organiziral njun vnuk, ki živi v VELENJU.

Letos je bilo več kot 150 požarov, med njimi 10 velikih. Povzročili so na milijone tolarjev škode. Poleg premoženja so žal gorele tudi živali, k sreči pa ni bilo človeških žrtev. Ob tem pa kaže omeniti tudi veliko solidarnost in humanost Pomurcev, ki so oškodovanim praviloma takoj in izdatno pomagali.

JUNIJ

2. junija zvečer se je v DROBTINCIH (Apašo polje) zgodil umor, kakršnega ne pomnijo. Takrat 25-letni ERVIN TROST je namreč z nožem prerezal vrat 19-letnemu nečaku PRIMOŽU, ki se je ravno pripravljal na maturo na Srednji kadetski šoli v Tacnu in bi nekaj dni pozneje začel delati kot policist v Gornji Radgoni. Jeseni so Ervina na sodišču spoznali za krivega, toda zaradi neprištevnosti so mu določili samo obvezno zdravljenje in varstvo v zdravstveni ustanovi v Ormožu. Če posebna strokovna komisija ugotovi, da je zdrav, ga lahko pošljejo domov, kar je sprožilo v domačem kraju burno reakcijo.

Po skoraj dveh letih skrivanja na prostosti so pri Žalcu naključno prijeli MARJANA ELEMIRJA ROŽMANA, ki je leta 1998 umoril in pred hišo zakopal lastno mamo. Sodba: 14 let zapor, kar je celo leto več, kot je predlagalo tožilstvo.

ANDREJU BRUNČIČU, ki je novembra 1997 z lovsko puško ustrelil nasilnega strica BRANKA BRUMNA, so na ponovnem sojenju namesto 6 prisodili 8 let zapor.

Bilo je tudi nekaj poskusov umorov, v ospredju zanimanja javnosti pa

Začetek novega tisočletja v znamenju nesreč, umorov, samomorov, smrti zaradi mamil in sodnih obravnjav. Žal.

napad na ANDREJA M. iz Murske Sobote, ki se je nič hudega sluteč sprehajal po soboškem parku.

JULIJ

Začel se je malone zgodovinski proces MAKOTER. Po skoraj šestih mesecih (sedemnajstih nadaljevanjih) glavne obravnave je predsednik senata DEZIDER NOVAK prvič izrekel najvišji možni kazni pri nas - 30 let zapor, in sicer vdovi umorjenega JANKA MILICI MAKOTER in BOJANU ŽALIKU. Vsi obtoženi so se pritožili na mariborsko višje sodišče, ki bo razsodilo v začetku prihodnjega leta.

AVGUST

Letos je bilo na pomurskih cestah 17 mrtvih - lani 24, predlani pa 29.

ne ve natančno, koliko smrti (samomori, prometne, delovne nesreče ...) je povezanih z mamili. Ravno zato veseli, ko policisti aretirajo kriminalce, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in prometom prepovedanih drog. In teh je bilo tudi letos kar nekaj (Hodoš in Dolga vas - hasiš), predvsem na ljutomerskem območju, kjer so med drugim zasegli nad 50 kg marihuane. Na sojenje pa še vedno čaka tako imenovana »radgonska združba«. V zaporu je že od lanskega decembra. Ker gre za kar 562 kg heroína, bo proces v začetku leta 2002 gotovo zanimiv.

OKTOBER

V MORAVSKIH TOPLICAH se je utopil 16-letni mladenič, letos pa so obravnavali še dve utopitvi - v DOBROVNIŠKEM JEZERU in v ribniku v ODRANCIH.

NOVEMBER

Če bi legalizirali prostitucijo, za kar se zavzemajo nekateri, ne bi sodili ŠTEFANU VOJKOVIČU, lastniku znamenitega »Schwarzhoffa« na ROŽIČKEM VRHU. Skrbel naj bi, da so dekleta iz MADŽARSKE tam prodajale ljubezen. Spoznali so ga za krivega in ga obsodili na zaporno kazen.

Vinjeni 51-letnik je v ŽENAVLJAH z bencinom polil in zažgal svojega 79-letnega očeta ŠTEFANA ŠLANKOVIČA. Zdravniki soboške in potem mariborske bolnišnice so se slab teden zama borili za njegovo življenje. Sina čaka sojenje.

DECEMBER

Hepatitis C je bolezen, ki se navadno prenese s transfuzijo krvi in je neozdravljiva. In ravno to naj bi se pred leti v mariborski bolnišnici pripetilo 50-letniku iz GABERJA, zato oškodovani Prekmurec išče pravico na sodišču, kjer zahteva vsaj finančno odškodnino. A jasno je, da mu zdravja nihče ne more povrniti. Tudi zdravniki morajo za morebitne napake odgovarjati.

Enako velja za policiste, če prekorajčijo svoja pooblastila: v SERDICI naj bi se policista fizično lotila JOŽETA HORVATA iz NUSKOVE.

Vsekakor je zanimiv tudi primer soboške turistične agencije Vagabond travel ter njenega lastnika in direktorja 35-letnega Marka Riharja, ki naj bi že jeseni 1999 ogoljufal dijake I. mariborske gimnazije, ogoljufal pa naj bi tudi nekatere sorodne agencije.

Po številnih odlašanjih so 35-letnega MARKA RIHARJA (VAGABOND TRAVEL) obsodili na 15 mesecev zapor. Jeseni 1999 je ogoljufal dijake I. mariborske gimnazije in sorodne agencije. Riharjev zagovornik je dosegel, da so ga med čakanjem na pravnomočnost sodbe izpustili iz pripora. Pobegnil je in še vedno ga iščejo.

TEKAL

Črno Pomurje 2001

Sonja FERČAK

Prostovoljno

Doma sem iz Renkovec. Po končani gimnaziji v M. Soboti sem nadaljevala študij geografije in sociologije na Pedagoški fakulteti v Mariboru. Že v času študija sem se udeleževala različnih mednarodnih konferenc in prek mednarodne študentske izmenjave nekaj časa preživela tudi v ZDA. Zaposlena sem na Gimnaziji Franca Miklošiča v Ljutomeru, kjer mi je sodelovanje z mednarodnimi organizacijami še naprej omogočeno. Nobenega potovanja nisem načrtovala vnaprej, vsa so se zgodila povsem naključno. Tudi to v Indijo.

Pot do šole je bila dolga okrog 15 minut. Srečali smo lahko ostarele pastirje koz. Ta na sliki počiva po naporni selitvi svoje drobnice z enega trnastega območja na drugo.

Mala »mišelinka« je Natasha. Pa kaj, če je vsem na očeh, tu vsaj ni kač.

Pisana tržnica. Zelenjavo nosijo ženske v velikih košarah kar na glavi. Kjer se ustavi hindujec, takoj postavi svete simbole, slike, ki jih okraši z različnimi kitami.

Bogata pisana kultura vaških plemen. V mesta zaidejo poredko, povečini pridejo prodajat izdelke svoje obrti.

Ulica ob glavni železniški postaji v Hyderebadu. Ob pol osmih zjutraj je na cesti že gneča, čeprav se šole in tudi druge ustanove odpirajo šele ob devetih.

Hinduizem je edina živa religija na svetu, ki časti več bogov. Pravijo, da je bogov toliko, kot je vasí. Na sliki je bog Ganeša - pol človek pol slon, bog začetka, ki odpravlja težave.

Pralci perejo perilo v mrzli vodi sedem dni na teden. Mnogi ne zaslužijo dosti več kot 5 tisoč sit na mesec.

Na obrobju mesta oskrba z vodo ni za vse, zato morajo po njo z vrči. Indiji je velik problem onesnaženost voda.

Rikša velja za azijski taksi. Je poceni in zelo praktično prevozno sredstvo iz enega konca mesta na drugega.

Učiteljski zbor. Podobno kot pri nas, se tudi v Indiji odločajo učiteljski poklic predvsem ženske. Nekatere so porabile celo šolsko uro, da so se uredile za fotografiranje.

delo v Indiji

Pranje posode iz nerjavečega jekla je žensko delo. Celozozarci so iz enakega materiala, steklo je zelo drago. Privoščijo si ga lahko le premožnejši.

mu dodali kapljico limoninega soka. Jedo z rokami, še najraje se usedejo na tla. Med sadjem je največ banan, kokosovega oreha, granatnih jabolok, manga, papaje in guave.

Pred dobrim letom sem se udeležila v Londonu konference o tem, kako se svetovni mir začne za zaprtimi vrati domače hiše, torej v družini. Zbralo se nas je okrog štiristo ljudi, strokovnjakov z različnih področij iz kar 45 držav. Postavljeni smo bili okoli okroglih miz in nanese je, da sem sedela poleg prijaznega gospoda iz Trinidada. »Od kod pa ste? Iz Slovačije torej, ne?« »Ne.«

Najin pogovor je slišal gospod iz Goe, po rodu pol Indijec pol Portugalec. Ob besedi Slovenija je kar poskočil od veselja. Pri nas je namreč že bil. V Angliji se ukvarja z mladimi prestopniki in organiziranjem pomoči najbolj revnim v rodni Indiji. Sama sem tja odpotovala na začetku junija in ostala šest tednov.

Da odprava v to mistično deželo zahteva posebne priprave, je jasno, ampak bi danes to pomnožila najmanj z dvakrat. Kot edina država na svetu se Indija otepa še vedno z zaprtim stratifikacijskim sistemom, s kastami. Pomeni, da je tvoj položaj v družbi določen ob rojstvu in ga ni mogoče spremeniti. Položaj je odvisen od tvojega predhodnega življenja - karma, hindujska vera in tradicija pa narekuje, da pokorno sprejmeš svoj položaj in upoštevaš obveznosti - dharma, saj bo le to zagotovilo nagrado v naslednjem življenju.

V hierarhični lestvici družbene slojevitosti so najvišje brahmani ali svečeniki, drugi so vojščaki ali šatriji, tretji so vajšiji po poklicu predvsem trgovci in četrti sudre oz. delavski razred. Tu pa je še peti sloj, ki si niti ne zasluži mesta na tej lestvici. Imenujejo se pariji, daliti ali pa kar nedotakljivi oz. neljudje. To so ljudje, ki si lahko lastijo le zrak, ki ga dihajo, saj spijo zunaj pod milim nebom.

Osnovne priprave vsebujejo organizacijo potovanja, pridobitev vize, cepljenje, zdravila ...

dobesedno visijo na njih, nagibajo na stran. Tu so se motoristi, mopedisti, kolesarji, pešci, rikše in seveda svete živali, krave. Avtomobili so majhni, pretežno znamke Suzuki Maruti in Toyota. Vozi se po levi strani, vendar nihče ne upošteva pravil. Po nekaj kilometrih vožnje sem zaradi nenehnega trobljenja skoraj oglušela, zaradi izpušnih plinov pa se zadušila. Nekateri mimoidoči so imeli zakrita usta. Tudi sama sem to predlagala, a sem izvedela, da so to džainisti, pripadniki posebne verske skupnosti, ki to počnejo zaradi verskih razlogov, da ne bi požrli kake žive stvari, žuželke. Zaradi istega vzroka nosijo dežnike ali pa pometajo pred seboj pot, po kateri bodo hodili.

HIGIENSKE NAVADE

Indijci se radi umivajo, čeprav jih večina ne zna plavati. Bazenov ni, preveč kože pa itak ne smejo kazati, še posebno ženske ne. Najpomembnejše je jutro. Pripadnica najnižje kaste nedotakljivih, služkinja, je v vedru pripravila vodo, ki smo si jo po telesu polivali z majhnimi vrči. Prava ceremonija pa je umivanje zob, ki traja več kot 15 minut. Zobna pasta je v obliki praška, ki so si ga nasuli v dlan in jemali po potrebi. Na koncu operejo z dvema prstoma še grlo in jezik. Nihče od teh, s katerimi sem bila, še ni bil nikoli pri zobozdravniku. Komaj da vedo, kaj to je. Glasovi, ki jih spuščajo ob tem opravilu, so naravnost neprijetni.

Tipični WC je »čučalica«, čeprav poznajo tudi »zahodnjaške«. Namesto toaletnega papirja sta pipa in kanglica z vodo. Vse drugo opravijo z golo roko. Sama sem si seveda za njihove razmere (pa tudi za naše) kupila zelo drag toaletni papir. Plačala sem 260 sit, za

Ker so učilnice majhne, učencev pa veliko, tudi štirideset in več, kontrolne naloge pišejo kar zunaj.

Kosilo otrok v sirotišnici. Riž z neverjetno pekočo omako pojejo z rokami kar sede na tleh.

Skrbele so me stvari, kot so nepremostljive kulturne razlike, drugačna mentaliteta, druga klima, hrana.

Razen naslova in telefonske številke (ki se je kasneje izkazala za napačno) nisem imela ničesar.

PODNEBNE RAZMERE

Poletje se začne aprila in konča pozno maja oziroma na začetku junija, nato pa nastopi obdobje poletnega deževnega monsuna. Prvi stik s soparnim in vlažnim vremenom sem doživela v Bombaju, Mumbaiu, kot ga imenujejo po novem. Ko enkrat začne deževati, kar dežuje, vedno enakomerno močno. Dobila sem občutek, da je vse skupaj deževna zavesa, če

jo odgrneš, zagledaš sončen in predvsem suh dan. Pa ni bilo tako.

Zunaj letališke zgradbe se je drenjalo črnih drobnih moških, kulijev nosačev, šoferjev, radovednežev in potepuhov, ki so takoj stopili v akcijo, ko so zagledali belega prišleka.

Vlak, na katerem moraš sedež obvezno rezervirati vnaprej, so zaradi poplav odpovedali. Vse tračnice so bile pod vodo. Tako sem si imela priložnost ogledati to 15-milijonsko mesto, največje industrijsko pristanišče v Indiji. Zaradi zelo močno razvitega finančnega središča, prestolnice hindujske filmske industrije, imenovane Bollywood, in velike ekonomske moči ga primerjajo s Singapurjem. Ima celo rdeči distrikt in slovi tudi kot eno od mest z najrevnejšimi predeli, slumi, v Aziji.

PROMET

Na cestah je vedno gneča. Prenatrpani avtubusi se zaradi teže ljudi, ki so se zadnji hip ujeli za vrata in

primerjavo pa naj povem, da je mesečna solnina v državni šoli 500 sit. Otroci niso prepoznali namembnosti papirja. Eden se je le opogumil in ugotovil, da je to papir za brisanje rok, ko si jih opereš. Kot beli prišlek in verjetno za to v njihovih očeh predstavnica višje kaste sem jim prinesla dodatne skrbi.

Pot do naše improvizirane kopalnice so morali pregledati in zagotoviti, da ni bilo v bližini kač, posebno kober in več kot deset centimetrov velikih škorpionov. Bližnje srečanje z njimi sem doživela dvakrat, kljub dobremu nadzoru.

Redko kdo premore pralni stroj, povečini perejo pralci iz delavske kaste suder. Pralni prašek poznajo, a perila ne ločijo po barvah.

Lasje so posebni ponos vsakega Indijca. V lasišče si radi vtorejo kokosovo olje, da se že tako lepi črni lasje še bolj svetijo in ostanejo na svojem mestu ves dan. Tudi mene je služkinja česala, večkrat pomagala oblačiti, vsak večer pa obvezno pripravila posteljo, me pokrila in skrbno popravila mrežo za komarje in zagotovila, da bo »ama«, to je gospa, dobro spala. V začetku mi je bilo čudno in smešno, toda tega se lahko hitro navadiš.

HRANA

Je močna ali mastna ali sladka. Trije ekstremi, kombinirani z rižem. Zajtrki so močni, večerje pa zelo pozne. Tu je odgovor, zakaj so Indijke nekoliko bolj »okrogle« postave. Kruha v hlebcu ne poznajo. Znan je nekvašen ploščat kruh chapati. V trgovini pa je mogoče kupiti bel kruh toast z zahoda.

Najraje sem posegala po palak panirju - špinači s sirom, jed so pripravili iz skoraj zavretega mleka, ki so

PROSTOVOLJNO DELO V SIROTIŠNICI IN ŠOLI

S tridesetimi otroki sem živela v vasi Uppal, ki je v bližini 6-milijonskega Hyderabadja na jugu Indije v zvezni državi Andhra Pradesh. Otroci so sirote, kateri starši (če so jih sploh imeli) niso mogli skrbeti za njih. Vsak od njih ima v Angliji sponzorja, ki mesečno podari približno 25 DEM. Otroku tako zagotovijo osnovni eksistenčni minimum: hrano, obleko in šolnino. So pa hindujci, muslimani in anglikanci med seboj veliki prijatelji.

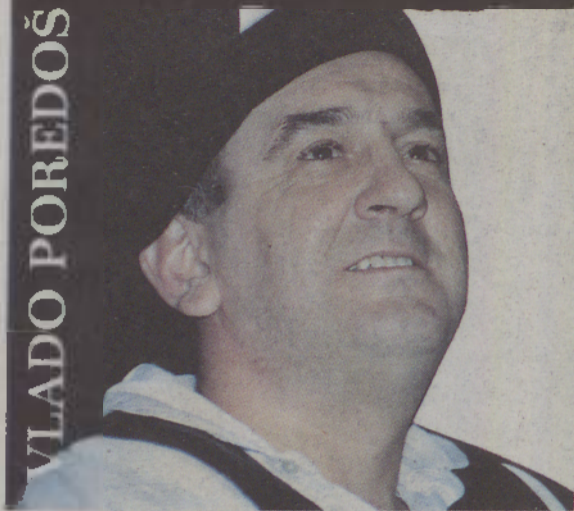
V prvi razred gredo, ko so stari 3 leta, osnovna šola ima 10 razredov. Šolsko leto se začne 15. junija. Pot do šole je trajala 15 minut. Ob suši je bila prašna, ob deževju pa blatna. V šoli sem pomagala pri urah angleščine in družboslovja. Večina otrok je obvladala le jezik telugu, angleščine so se šele učili, čeprav je bil to v šoli prvi jezik in je pouk pri vseh predmetih potekal v angleščini. Vso zahtevno snov se naučijo na pamet in potem odgovarjajo na že vnaprej znana vprašanja. Velikokrat tudi brez pravega vzroka so tepeni. Vsaka sobota je navadni delovni dan.

Popoldneve smo preživeli ob delanju domačih nalog, učenju in igri. Naučili so se naše pesmi Marko skače.

Indijski sončni zahodi so živo oranžne barve in nenavadno potegnjeni po nebu. Ta čudoviti prizor so dopolnjevale vitke kokosove palme in ženice v sarijih na riževih poljih. Tudi zadnji dan mojega bivanja smo s sklenjenimi rokami šli gledat to čudo. Nikogar ni skrbel naslednji dan, nerešene naloge, da je bila že skoraj tema, da kače ponoči niso najbolj vidne ... Življenje v Indiji je lahko tako zelo izjemno in nepredvidljivo zanimivo, hkrati pa tako enostavno, mirno. Na zahodu je pomembno imeti, v Indiji pa predvsem biti.

GLASBENO

VLADO POREDOŠ

»Orlek se je tetoviral in če boste ploščo slišali, boste Tetovirani tudi sami! Moj eksperiment s Paxom na EMI je uspel, saj so lipe cvetele vse leto. Sodelovanje bomo nadgradili s Pax CDjem 2002.»

GNILA JAJCA

»Igrali smo, popivali, osvajali ženske, se uvrstili na kakšno glasbeno lestvico, živcirali kelnarce, se ponižno klanjali policistom, pokroviteljem in organizatorjem špilov ter vsem, ki so nas poslušali in obiskovali na nastopih, da bi bilo pri hiši čimveč tolarjev. Pesem Ne dregaj mi kukouta je postala pesem poletja na Murskem valu, zato smo preizkušali, kako je spati na lovorikah. Novembra je izšla naša prva CD-plošča »Ljubezen & smrt«. Izbrali smo ljubezen. Smrt lahko počaka!»

VLADO KRESLIN

»Zame je bilo to ptičje leto, preigraval sem muziko z zadnjega CD-ja PTIČ. Uspelo je, saj je iz ptiča zrasel pravi pravcati zlati petelin (najvišje glasbeno priznanje). Poleti sem pil pivo v Dalmaciji s pevcem The Dubliners, družil sem se z ameriškimi Walkabouts, po nekaj letih sem na desetem tradicionalnem koncertu v Cankarjevem domu spet nastopil z Radetom Šerbedžijo. Ne daj se, banda z bogovi!»

»Pripravili smo material za novi CD, na katerem bodo večinoma avtorske skladbe. Izšel bo aprila (najpametnejši ga lahko kupite že prvega!). Ne špilamo več zgolj priredb, postali smo tudi avtorji! Čeprav nismo iz »velike« Ljubljane, smo koncertirali kar 60-krat.»

POSODI MI JÜRJA

REGINA

»Leta se spomnim po nastopu na EMI, kjer sem bila Zaljubljena v maj. Ljubezen me še vedno daje, saj bo skladba za EMO 2002 Ljubezen daje moč. A brez pomoči Pomurcev mi tudi ljubezen ne bo pomagala, zato glasujte zame! Leto 2001 si bom zapomnila tudi po svoji glavi, ki je poslej drugače obarvana. Sem namreč blondinka (pa brez vicov na moj račun, prosim).«

POMURJE

»Smo prva soboška rock skupina (začetek 1968). Vrh je pomenil nastop na BOOM festivalu leta 1972. Po skoraj 30 letih smo spet oživel v Jukeboxu in živi bomo tudi leta 2002.»

ŠPIRIT BAND

BELA SOMI,

KONTRABANT

»V starosti, v kateri imajo drugi prvega otroka, sem jaz že dedek. V letu 2001 sem dočkal vnuka Aleksa. Tolažim se s tem, da ima drugi dedek v skupini 36 let. Kljub častni funkciji sem se s člani Kontrabanta zaprl v studio. Posneli smo vse tisto, kar na koncertih že dolgo igramo. Ker smo želeli vplivati na rast slovenske natalitete, smo novemu CD-ju, ki je izšel oktobra, dali naslov Z nogami v zrak. Nameravamo posneti še originalno pesem iz Prekmurja, ki so nam jo ukradli Pink Floyd, z naslovom: *Znam, ka dobro mečeš kuste cigle v glavo* (v prevodu: Another Brick in the Wall).«

ANSAMBEL ŠTRK:

»Naj vižo poletja 2001 Lahko noč moj mornar smo prvič predstavili na festivalu Slovenska polka in valček. Morda vas zanima, da se Ne zanima me dobro prodaja (vseeno CD lahko kupite tudi vi!). V septembru smo dobili novega pihalca - trobentar je Stanko Peterka iz Beltinec.«

DRAGO JOŠAR

»Pozlatal sem se, pomagal pa mi je Franc iz Prekmurja. Ne samo, da je žlahtno zlat, vrtijo ga tudi na TV Slovenija. V mojem studiu v Gornjih Petrovcih pa že pečem nov CD. Pustite se presenetiti!«

ANSAMBEL Š. P. I. K.

»Debitirali smo na Ptujskem festivalu za polko Med Prleki in Prekmurci pa so na nagradili s srebrno Orfejevo značko (z njo se še nihče pičil). V Cerkvenjaku smo povozili štrka - k sreči nas niso kaznovali, pač pa smo dobili 2. nagrado občinstva. V trgovinah pa že zmanjkuje našega novega CDja.»

METULJI

»Metuljčki smo veliko letali s špila na špil in na kup nalagali težko prigarane tolarčke. Ostala pa bo druga nagrada strokovne žirije na festivalu Narečne popevke v Mariboru za besedilo skladbe Hej, hej lidje. Novo leto bomo dočakali v Firencah.»

2001

VELIKI PÉNOSKOP

ZA LETO 2002 Leto konja po kitajskem horoskopu

Pripravlja: Agencija Hogod

Tempo bo konjsko hiter. Leto avanturistov, odločnih, pogumnih in tistih, ki se ne bojijo!

Pogum, predanost. V stanovanju si privoščite kakšen dodatek živalne barve. Bodite drzni, vs-

OVEN

(21. III. – 20. IV.)

topite v čevlje divjih barv! Vedno nekaj iščete. Končni rezultat ni tisto, kar iščete, ampak pot, po kateri boste šli. Rojeni ste za filmsko zvezdo in dolgočasje vam je tuje. Ste motivirani in odgovorni. Za vas je dobro samo najboljšje. Nekoč boste rekli: dovolj sem ustvaril. In začeli boste uživati. Dragocenih predmetov ne kupujte, da bi ugajali drugim. Mars je najraje v Ovnu, saj mu vlada. Vedno znate povedati, kaj hočete. Uživate čimveč vitaminov, proteinov in fosforja. Taka prehrana bo vplivala na vašo lepoto, telesno vzdržnost in na umske sposobnosti. Jejite čimveč belega mesa, rib in nasploh jedi, kjer je veliko železa, ki povečuje napetost in moč vaših mišic. Uživate veliko sadja, ki vam bo odvzelo odvečni tek. V začetku leta bo počutilje dobro, imeli boste veliko energije. Ugotovili boste, da je neka odvisnost med odnosom drugih do vas in vas do drugih.

Občutljiva duša, ki želi vsem pomagati. Poskrbite, da se boste v stanovanju prijetno počutili - barve v

RAK

(22. VI. – 22. VII.)

njem naj bodo skladne s svetjem. Pri oblačenju ne zanemarjajte modrih odtenkov. Po eni strani ste navezani na dom in na domače življenje, po drugi pa stremite za samostojnostjo. Na ljubezenskem področju vlada Uran, planet hitrih sprememb, zato sprememba partnerja ni nemogoča. Vaš romantični in sentimentalni značaj ni ravno prilagojen današnjim, sodobnim družbi, ki je racionalna in do posameznika prej sovražna kot dobrohotna, zato se včasih težko znajdete. Veliko časa porabite, preden najdete pravo pot. Prodajanje bi vam lahko bilo dober vir dohodka. Kot poslovnež bi bili spretni, na trenutke pa tudi poslovno kratkovidni. V začetku leta lahko pridete v konflikt s tistimi, s katerimi se sicer dobro razumele. Boste pa tja do pozne pomladi spoznali, kaj so rasti, razvoj, napredek in nove finančne priložnosti. Včasih premalo pazite nase, kar je posledica vaše ljubezni do okolice.

Vztrajnost, navdih. Rumena barva v prostoru, kjer se veliko gibate, ne bo odveč. Pri oblačenju se

BIK

(21. IV. – 21. V.)

izogibajte kontrastom. Ne živite nenačrtovano, saj bi radi, da bi imeli nadzor nad večino dogodkov, vendar živite hitro, kar je lahko tudi nevarno. Svoj videz lahko kontrolirano kažete v javnosti, na razmerja pa velikokrat ne morete vplivati. Ste samodisciplinirani, zato imate možnost uspešnosti in kariere v različnih poklicih in tudi situacijah. Ste previdni in preiščeni. Trenutne odločitve so pri vas redke. Pozitivno razmišljate, s čimer boste velikokrat dosegli dobre rezultate. Všeč so vam razpokoženi ljudje. Če že mora obstajati stranska ljubezen, naj bo le-ta istočasno tudi dober prijatelj. V vas obstaja nasprotje med obliko in vsebino. Če tega ne boste uskladili, lahko ta negativna energija preide v nevrozo. Večini bikov uspe v življenju združiti svoja nasprotja in tako priti do bistva stvari. Najslabša razvada: lenoba! Pozitivna lastnost: zvestoba.

Čustvo in strast. Srebro ne, zlato da. Pri opremi prostorov dajte posebno pozornost tistemu,

LEV

(23. VII. – 22. VIII.)

kjer spite. Ste iskreni, zato ne znate prikrievati negativnih čustev. Ko ste srečni, to srečo tudi sevate in okrog vas je toplina, zato do vašega domovanja velikokrat pridejo lepe, nenadejane stvari. Če odidemo nekoliko v višje sfere: potrebujete veliko razkošja in občutek veličastnosti. K temu seveda spada tudi limuzina, najodobnejša in najpopolnejše opremljena. Radi preizkušate nove metode in se izpopolnjujete v svojih spretnostih. Ste dovezni za vplive iz okolice, zato jo občutite in ste z njo srečni ali nesrečni, veseli ali žalostni. Proti poletju se bodo oblaki zbistrihli. Pred tem boste v rahlem konfliktu z vašim sovladarjem saturnom, ki vlada modrecem in poslovnežem. Možno trenutno pomanjkanje ljubezni, toda lev je roparske naravi in bo to znal uporabiti tudi v tako zapletenem položaju, kot je ljubezen. Potrebujete priložnost, da kot zvezda zažarite od privlačnosti.

Pravica, iskanje ravnoteže. Harmonija v odnosih do ljudi in v prostoru. Uredite si en

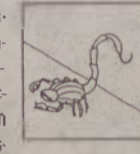

TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

prostor ali vsaj kakšen kotiček v modrem, kjer boste lahko iskali in tudi našli sprostitve. Rojeni ste, da skrbite za pravico, kar pa ni ravno hvaležna naloga. Da se stvar ne bi še bolj zapletla, zadevo rešite s humorjem. Ljudi znate navdušiti in ste kar očarljivi. Že to, da verjamete, da gre vse, kar počnete, v blagor drugim, je pol resnice. Tistemu, ki vam je blizu, to pokažite. Ste sposobni dobro premisliti vsako idejo, misel, čustvo ali dejanje, zato nimate večjih sovražnikov. Ste pa nesrečni, če vas ne obkrožata ljubezen in naklonjenost. Že v začetku leta bo vaše življenje razburljivo in ni dvakrat reči, da boste spoznali veliko ljubezen. Od pomladi v pozno poletje boste občutili priložnost, da svojo kariero postavite na nove temelje. Ste polni idej in zato nekoliko manj praktični. Do gromitnih dobrin nimate ravno odnosa, kar vas, ob pogledu na grabežljivce, osvobaja.

Resnica, odločnost. Poživljajoča barva - morda, vijolična - v vašem bivalnem prostoru bo vplivala na vas pozitivno. Radi sanjate, vendar se znate preleviti v

ŠKORPIJON

(23. X. – 21. XI.)

odločneža. Ko pride uspeh, bo tudi ostal. Znale se izraziti tako, da je to drugim simpatično. Znale osvoboditi. Imate sicer oster jezik, vendar ste v bistvu nežna in ranljiva oseba tudi zato, ker ste odkriti. Iz življenja poskušate izvleči največ in resno jemljete tako obveznosti kot tudi užitke. Morda v svojem domu preveč vztrajate pri varovanju zadev, za kalere mislite, da so skrivnosti, namenjene le vam. Sposobni ste veliko zaslužiti in še več zapraviti. Za vas so skrivnosti, strasti in razburljivo doživljanje tisto, kar potrebujete. Pazite, da ne ogrožate drugih. Ko začutite nevarnost, napadete prvi. Sicer pa ste rojen detektiv, zato poznate marsikatero šibko točko svojih prijateljev in znancev. Ob značilno bistrem duhu in inteligentnosti se znate uspešno postaviti po robu še tako velikemu problemu.

Duhovnost, modrost. Potrebujete velik prostor, izogibajte se črtastim obla-

STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

čilom. Zanesljivo ste talentirani za nekaj in z vztrajnostjo lahko dosežete še marsikaj. Na vaši življenjski poti stojijo ljudje, ki so vam pripravljeni pomagati, le pravi čas se morate ustavi, da jim daste priložnost. Imate dokaj dober nadzor nad svojim življenjem, zato se ni bati velikih pretresov. Če še nimate, boste našli odgovorno in uspešno žensko (moškega), ki bo veliko pripomogla/el pri vaši karieri. Zakon bo (je) uspešen. Dom je prijeten, čeprav morda ni razkošen. Če bi imeli avtomobil na raketni pogon, bi si verjetno želeli še kaj hitrejšega in močnejšega. Ste tretji ognjeni znak, zato pri vas ogenj simbolizira razsvetljenje duha, duhovno bistrino in notranje brstenje. Podajate se v zanosne višine in stremite za idealnim sožitjem vsega. Nekateri to napak razumejo in si celo razlagajo kot naphovanje. Nepredvidenih dogodkov se nikoli ne prestrašite.

Prijateljstvo, korak za korakom. Ste praktični in v življenju v glavnem stojite trdno na tleh. Prej

KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

ko ne so za vas značilne resnost, zrelost in učinkovitost, za kar se imate zahvaliti Marsu, ki vlada vaši psihični energiji. Kakšno tetoviranje vašemu telesu, predvsem pa duši ne bi bilo odveč. Ravno tako, seveda letom primerno, tudi uhanček, kjerkoli. Zvezde poročajo, da boste prej ali slej prejeli kakšno nagrado. Če preživljate samolasko obdobje, vas lahko potolažimo, da se bo le-to že v prvi polovici leta prekinilo. Vaš dom je varno zatočišče. Veliko belega v prostoru bo še najbolj vplivalo na vaše ugodje. Pri oblačenju ste lahko nekoliko drznejši. Junija se bodo uresničile sanje. Ob tem pa boste ugotovili, da je za resničen uspeh treba posodobiti delovno okolje. Zvezde pravijo, da ste vladar svojega časa, za kar pa morate poskrbeti sami. Uspeha ne poznate, ker nikoli niste zadovoljni s tistimi, kar velja pri drugih kot uspeh.

Filozofija, darežljivost. Bolj kot barva v prostoru je za vas pomembna svetloba v

VODNAR

(21. I. – 19. II.)

njem. Zvezde napovedujejo, da vam bo to leto naklonjeno, ljubezensko življenje pestro, vznemirljivo in zabavno. Radi se umaknete in daste prednost drugim, kar je včasih vam v škodo. Po drugi strani pa je za vašo dušo najpomembnejši mir, umik pa nepomemben. Vodnar je značilno znamenje, znamenje filozofije, čustvenosti in strasti, ki pa je pod kontrolo. Takrat, ko boste želeli, boste našli odgovor. Sicer imate majhno napakico: prepričani ste, da ste nezmožljivi, in o tem največkrat prepričate tudi druge. Vodnarji so takšni, kakršni so. Spremenijo se lahko le tisti, ki so v njihovi bližini. Po eni strani radi potujejo, po drugi pa ste radi v samoti. Vodnarji so nepredvidljivi, včasih težko razumljivi, pa vseeno zanimivi in prijubljeni. Preizkušnje, ki jih boste prestali v prvem četrtletju, vam bodo dobra šola. Pobrli se boste in konec leta dočakali zadovoljni in polni energije.

Kakšen sem in kako naj stopim v leto 2002

Sanjarjenje, vzliza. Nekaj v temno oranžni barvi v vašem prostoru vas bo gotovo

DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

spodbujalo in razvednilo, ko boste to najbolj potrebovali. Ste inteligentni in razumni, zato ste sposobni razumeti in pretehtati različne vidike nekega problema. Ob tem bodite enostavni in ne zapletajte, sicer boste imeli težave pri sprejemanju odločitev. Želite biti popolni in uspešni na vseh področjih življenja. Velika možnost romantike z mlajšo osebo. Prava ljubezen bo šele prišla. Na profesionalnem področju spremembe. Mogoče spor s prijatelji, in to zaradi materialnih zadev. Prihajate v obdobje, ko bodo dobila potovanja večji smisel. Občasna čemernost in molčečnost je vaša temnejša stran. Radi se zbudite slabo volje, zato poskrbite, da čimprej »zaženete« pravilen jutranji tempo. Predvsem pazite na revmo, bronhitis, pljučnico in - prebavne motnje! Malo nerodno, vendar vam moramo povedati: resnica pri vas ni vedno doma.

Dobro vsem, občutljivost. Vse, kar je v vašem domu v rjavem, pomirja, vendar z rjavo barvo ne

DEVICA

(23. VIII. – 22. IX.)

pretravajate. Včasih kot obsedeni iščete napake. Ste odkriti in vaše besede prihajajo iz srca, poleg tega pa imate čut za odgovornost do ljudi. Imate nekaj, kar je povezano s filozofijo in religijo daljnih dežel. Bliži vam je partner, ki je sanjavi in prijetnega videza. Ste natančni, stvari spravljate v red, ki pa ni popoln, saj imate milijon stvari, ki bi jih lahko vrgli v stran, pa jih ne. Družabnost in pripravljenost, pomagati drugemu, sta vam že večkrat pomagali iz zadrege ali iz neprijetnosti, ki jih sami sploh niste opazili. Nekdaj so vas prikazovali kot simbol žetve, dela, ročnih spretnosti in pretrane vestnosti. Včasih trpite zaradi kompleksa manjvrednosti. Načrt za karkoli, ki ga pripravite, mora biti vedno popoln in do konca preiščeni, sicer se ga neradi lotite. Malo več površnosti se vam ni treba bati. Ste običajno zdravi, ker upoštevate umirjenost v vseh stvareh.

Skriti čudež, sočutje. Potrebujete mirno okolje, ki ga lahko pričara barva čistega

RIBI

(20. II. – 20. III.)

morja. Planet Neptun v osebah, rojenih v tem znamenju, neprestano izziva nemire in notranje spore, skrivnostno navdihnjenost in občutljivost. Ne spadate me zapekarje, zato se lahko nadejate daljšemu potovanju. Privoščite si ga. Pazite, kajti le-te bodo takrat od vas zahtevale hitro in spretno odzivanje. Uspeva vam, če se seveda potrudite, da ste družabni, vljudni in očarljivi. Malo večkrat lahko obiščete svojega zdravnika. Včasih je v vas preveč napetosti, zato priporočamo ukvarjanje s športom in tudi z jogo ter kakršnokoli meditacijo. Samo od vas je odvisno, da najdete pravi življenjski ritem, ki bo še kako vplival na vašo ustvarjalnost. Zaradi možnega razočaranja se radi potegnete vase. Potrebujete ples in sanjarjenje. Svoj ljubezenski dolnič morate krmariti nad vse previdno. V tolažbo: leto ne bo idealno, a tudi velikih pretresov ne bo.

Čevlji Santana

Odšel je drugi Beatles

Te dni so pokopali Georga Harrisona, člana skupine The Beatles. Georg je sicer živel v senci Paula in Johna, je pa imel vseeno poseben vpliv na preostale člane. On je predlagal, da za nekaj časa opustijo glasbo, odidejo v Indijo in se prepustijo transcendentni meditaciji z Maharishi Mahesh Yogo. S pesmijo I feel fine si je postavil spomenik za vse čase. »Išči Boga in mu daj ljubezen. Vse drugo lahko počaka,« je bil njegov življenjski kredo zadnjih let. Umrl je za rakom v 58. letu starosti.

Posel je posel, bi lahko pokomentirali vestičko, da je znani glasbenik Carlos Santana izdal - kolekcijo čevljev. Na trg je vrgel obutev, katere glavni prodajni učinek naj bi bil to, da so čevlji njegova ideja.

Modeli nosijo ime Supernatural, kar je naslov njegove uspešnice na najnovešem albumu.

O življenju

znane pevke pesmi Življenje je kabaret vemo marsikaj. Po uspešnem začetku kariere je ta začela bledeti. Tudi številni ponesrečeni zakoni so opravili svoje. Potem se je vdajala alkoholu in na koncu je kazalo, da bo povsem propadla. Zdaj njeno življenjsko pot nekateri primerjajo s potjo filmske dive Elisabeth Taylor, ki se je ravno tako »pobrala«.

Liza se danes hihita in kot kakšna 14-letna dijakinja kaže 3,5-karatni zaročni prstan. Pri 55 letih se bo poročila s 46-letnim Davidom Gestom, glasbenim menedžerjem, ki je organiziral jubilejni koncert Michaela Jacksona. Na tem koncertu letos septembra sta se spoznala, danes pa že govorita, da bosta imela veliko družino.

Dekle meseca

Dekle meseca je tokrat Shana Moaker, miss Amerike za leto 1995. Dobiti takšen naziv ne pomeni nič drugega kot spakirati kovčke in oditi v Los Angeles. Tam so največje možnosti. In Shana jih je izkoristila. Dobila je vlogo v nadaljevanju Pacific Blue, kjer se je izkazala kot stroga policistka. Danes je »vredna« 62,5 milijona dolarjev, fotografija, ki jo ravnokar gledate, pa je nastala septembra.

Boris in Barbara

Naj ljudje govorijo, kar hočejo, človek bi skorajda lahko verjel. Deset mesecev po ločitvi se Boris Becker in njegova nekdanja soproga Barbara spet videvata. Nekateri sicer govorijo, da ima Boris veliko ljubezen v Londonu, po drugi strani pa velikokrat videvajo teniškega asa v bližini svoje nekdanje soproge. Tako je bilo tudi pred nedavnim v Münchnu ob njegovem 34. rojstnem dnevu. Na praznovanju je bila tudi Barbara, ki se je takole izjasnila: »Imam občutek, da se nikoli nisva ločila, ljubiva pa se še bolj!«

Trda šola

Medtem ko njegov oče, angleški prestolonaslednik, raje igra polo na zelenih travnikih okrog palače, je bil te dni njegov sin prisiljen v dosti bolj grob šport. Pri zloglasni igri, ki so jo v šoli Eton College, kjer se šola mladi princ, poimenovali zidna igra, je dovoljeno skoraj vse, saj je igra nekakšna mešanica nogometa in rugbyja. V igri sodelujejo dijaki prvih letnikov, preostali sošolci pa jih opazujejo z visokega zidu, ki jih varuje pred pogledi navadnih ljudi. Pravijo, da se je princ Harry na tekmi dobro držal, čeprav je bila izredno groba - pred leti je priš lo celo do smrtno poškodbe.

S poroko ne bo nič

Vse je kazalo, da se bo velika ljubezen med Leonardom DiCapriom (27) in brazilskim top modelom (sicer nemškega rodu) Gisele Bündchen (21) končala s poroko. O tem naj bi končno pričal zaročni prstan, vreden 40.000 DEM, katerega ji je podaril Leonardo, in končno tudi poročna obleka za Belle Gisele je že bila naročena (in še ne plačana!). Zdaj pa ameriški časopisi poročajo, da se je začela zveza resno krhati. Začetek konca je bil zelo enostaven. Angela je želela, da bi prvo obletnico svoje velike ljubezni praznovala doma v Los Angelesu, Leonardo pa je že bil zmenjen s prijatelji, da si ogledajo partijo boksa. Vse kaže, da bo morala velik ranč v Braziliji, o katerem je vedno sanjala, Gisele postavljati sama ...

Bralci, ki ste že slišali za Marto Sever iz Šalamenec, tudi po tej predstavitvi še ne boste vedeli vsega o njej, ko pa je duhovno (nekoliko pa tudi materialno) tako bogata osebnost.

Bralci Péna se predstavljajo

Marta, ki bi morala biti – Irena

Tam, kjer Goričko se začne, tam, kjer popotnik iz ravnice gričevnat svet zazre, tam, kjer poti asfaltna prevleka pokriva, tam, na panojih ob cesti, pozdravlja vas roža rdeča, rumena.

Tu kmet brazdo globoko zaorje, čaka leto dni, ali obrodi mu polje; v nebo se ozira, ko gradijo oblaki se črni, oh, narava, prosim, hrbta mi ne obrni.

Gorice zelene, grozdje sladko; na naših gričih je lepo: vikendi drug za drugim se vrstijo, ob nedeljah in praznikih tam dobri ljudje se veselijo.

Urejene domačije, rče na oknih, stroji na dvoriščih, v hlevu živina, iz krušne peči diši – vse to se v Šalamencih rodi.

Tole pa je moja poročna fotografija, posneta malo potem, ko sem slekla poročno obleko. Midva s Francem sva na desni, na levi strani pa sta družban in posvatbica.

Tako sem nekoliko pesniško orisala svojo rojstno vas, v kateri sem se rodila pred triinpetdesetimi leti na Brnjakovi domačiji. To ime prehaja iz roda v rod, čeprav se priimki gospodarjev menjavajo. Moji starši so se pisali Vlaj, zdaj je pri nas doma priimek Sever, a smo še naprej Brnjakovi.

Starša sta mi nameravala dati ime Irena, toda ker sem

Le katera dedek in babica nimata rada vnukov? Tudi midva z možem sva zelo srečna z najinima vnukoma Matejem in Mitjem, ki živita v Černelavcih, a velikokrat prideta k nama v Šalamence.

V Šalamencih v predpustnem času 1994. leta ni bilo poroke, zato smo pripravili borovo gostovanje. Jaz (prva z leve) sem nastopila v vlogi nevestine matere.

Leta 1963 sem kot osnovnošolka obiskovala kuharski tečaj. Na posnetku sem (od leve proti desni) peta v prvi vrsti.

Franca muzikanta

Pravijo, da jima ni para, ko stopita skupaj in takole zaigrata. Eden, ki zna najbolje držati v rokah violino in igrati nanjo – »primaš« Franc Koren –, jih ima oho oho čez šestdeset; drugi, ki ga srbijo prsti, ko ima v rokah harmoniko – Franc Laszlo –, pa je oho oho pod petdeset. Obema se zelo zasvetijo oči, ko sta deležna ženskih pogledov. Veselo in srečno v novo leto!

pen par

se rodila na martinovo, sta sprejela predlog starejše sosedice in me dala krstiti za Marto. Bila sem najstarejša in odraščala sem z bratom Karčijem in sestro Nado. Že kod osnovnošolka sem rada pomagala kuhati. Sicer pa sem že v osnovni šoli obiskovala krajsi kuharski tečaj. Koristilo mi je seveda tudi dveletno izobraževanje na kmetijski srednji šoli v Rakičanu. Odločila sem se, da bom pač ostala doma na kmetiji. Poročila sem se 28. januarja 1968. leta s Francem Severjem iz Pečarovec, ki je imel že v tistem času avto. Na kmetiji sva dobro poprijela ter zgradila novo stanovanjsko in gospodarsko poslopje, nakupila kmetijsko mehanizacijo ... Marsičemu se je bilo treba odreči. Veliko razumevanja pa sem našla tudi za mater Heleno, ki je bila nepremična sedem let, vse do smrti. Skrbela sem zanj in ji pomagala lajšati bolezen. V zakonu so se nama s Francem rodili trije otroci, ki pa so zdaj že odrasli. Sonja je zobotehnica in živi z družino v Černelavcih; Dejan je končal srednjo ekonomsko šolo, je samski, zaposlen, povrh pa izredno študira ekonomijo; Darja, prav tako samska, je končala srednjo šolo za modno oblikovanje, nato pa se je odločila za studij matematike in tehniške vzgoje na Pedagoški fakulteti v Mariboru. Oba živita doma in rada pomagata pri delu na kmetiji, kjer se ukvarjamo s poljedelstvom, živinorejo in rejo svinj.

Saj ne da bi koga šimfala ali sebe hvalila, toda, ker menite, da sem zelo dejavna tudi na področjih, na katerih kmetice ne delujejo ravno preveč, ker so pač utrujene od dela, je najbrž res, da živim še eno življenje, ki pa mu jaz pravim »za svojo dušo«. To mi veliko pomaga pri mojem poklicnem delu na kmetiji in v gospodinjstvu, ki ga tudi ne zanemarjam, kajti četudi smo ob delavnikih doma le trije (midva z možem in sin), vsak dan redno skuham kosilo in pripravljam druge obroke. Vmes pa tudi pečem kruh in druge pekarske izdelke. V javnosti sem menda še najbolj znana po sadnem kruhu, ki sem ga že razstavljala na regijskih razstavah, ki jih je organizirala gop Ivanka Donko, šestkrat pa sem sodelovala tudi na ptujski razstavi Dobrote s slovenskih kmetij, od koder imam po dve zlati, srebrni in bronasti priznanji. Več kolačev sadnega kruha sem spekla tudi ob letošnjem božiču.

Prostočasne dejavnosti mi veliko pomenijo. Gobeline, na primer, sem začela šivati že kot

dekle Rada poženem tudi šivalni stroj in sešijem kaj za dom. Kot štirinajstletnica sem v Šalamencih pripravljala program ob postavljanju mlajev in kurjenju kresov. Pozneje sem ustrezne tekste napisala sama. V pisanju sem očitno vešča, saj ne mine kako jubilejno praznovanje v vasi, na primer gasilsko, ko ne bi napisala kronike. Ker ves čas živim v Šalamencih, razen leto in pol, ko sem delala v Avstriji, dobro poznam vse sovaščane, ki jih je tristo petdeset, zato so me izbrali tudi za govornico na pogrebih. Pišem razne zgodbe o naših ljudeh pa tudi v pesništvu se poskušam. Tako je nastalo tudi besedilo Naša vas. Šalamenci pa so bili 1999. leta naj... vas v puconski občini in tedaj smo imeli veliko prireditvev. Mnoge prireditve tudi vodim oziroma povezujem. Prireditelji že vedo, na koga naj se obrnejo. Sicer pa sem članica gasilskega društva in turističnega društva, ki ima sekcijo kmečkih žena, v kateri skušam biti kar se da dejavna. Sem pa tudi članica nadzornega odbora v Zvezi kmetov Slovenije. Bodi dovolj. Vsekakor pa moram povedati, da imam dobrega moža. Veliko se pogovarjava o delu in življenju na naši domačiji, kjer imamo ta čas osemnajst glav goveje živine; ujela pa sva se tudi na ljubiteljskem področju, zato oba aktivno sodelujeva na prireditvah. No, da, jaz nekoliko več. Vse to naju duhovno bogati.

Prav presenetili ste me s tole fotografijo. Posneli ste me na kmečki paradi v Gornji Radgoni, kjer sem na samokolnici peljala pšenico. Resnici na ljubo: v vrečah je bilo nekaj drugega – lažjega.

Štefan L. Sobočan